Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 15 (4710).
19 ЯНВАРЬ 1982 й.
СЕШАНБА.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЯКУН ЧИҚАРИЛДИ

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда 1981 йилда Тошкентни иқтисодий ва социал ривожлантириш плани, бюджети ва социалистик мажбуриятлари бажарилиши кўриб чиқилди. Ижроия комитет раисининг ўринбосари, план комиссияси раиси Ш. М. Ҳожимуродов ва молия бўлими мудири С. С. Бузрукхўжаев, бўлим ва бошқармаларининг раҳбарлари докладлар қилишди.

Ўтган йили Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига граждандардан тушган хатлар, ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш якунлари ҳақида хатлар бўлими мудири А. Н. Голованова ахборот берди.

Кўрилган масалалар бўйича тегишли қарор қабул қилинди.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ Тўқимачилик ва енгил саноат ишчилари касаба союзи XI съезди делегатлари — ишлаб чиқариш илғорларининг тармоқдаги барча ишчиларга, инженер-техник ходимларга ва хизматчиларга мурожаати эълон қилинган.

✦ КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан 18 январь куни МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари, Халқ ассамблеяси доимий комиссияси президиумининг аъзоси Лусио Лара бошчилигидаги Ангола Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси расмий дўстлик визити билан Москвага келди.

✦ 18 январь куни Тошкентда олий ўқув юртлари ижтимоий фанлар кафедралари ўқитувчиларининг республика кенгаши очилди.

Бу кенгашда жамиятшунос олимлар, Ўзбекистон олий ўқув юртларининг ходимлари иштирок этмоқдалар.

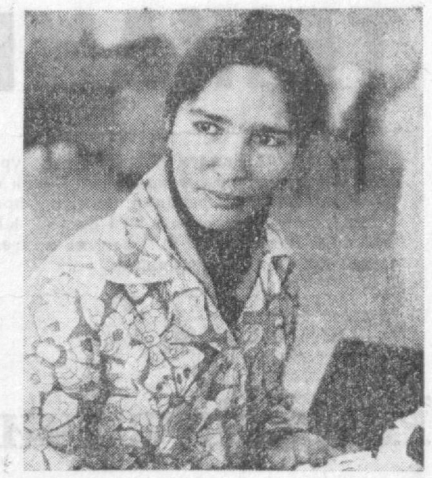

Охунбобоев номидаги бош кийимлар фабрикасининг коллективи ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили план топшириқларини муваффақият билан бажариш учун шу кунларда зарбдорона меҳнат қилмоқда. Фабрикада кўплаб ўз ишининг усталари меҳнат қилади. Ана шундай пешқадам ишчилардан бири Н. Ҳошимовадир. У кунлик план топшириқларини ошириб адо этмоқда.

СУРАТДА: коммунистик меҳнат зарбдори Н. Ҳошимова. И. ШОИНОҒОМОВ фотоси.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

СЎЗ—ЦЕХ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ СЕКРЕТАРЛАРИГА

Янги довон

Коммунизм — бизнинг улуғ мақсадимиздир. Меҳнатда қўлга киритиладиган ҳар бир муваффақият, қаҳрамонона ишларимизнинг ҳар йили, ҳар бир беш йиллигимиз бизни шу мақсадга яқинлаштиради. Партия янги беш йилликка ҳам шу нуқтаи назардан баҳо беради.

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия, XXVI съездида қилган Ҳисобот докладидан).

Мана, ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилининг дастлабки ҳафталари ҳам ўтиб боряпти. Шу кезларда беихтиёр ўтган йилларда эришилган ютуқларга назар ташлайсан, киши. Натижа чакка бўлгани йўқ. Кейинги йилларда корхонамизда катта ўзгаришлар бўлди. Масалан, кейинги ўн икки йил ичида корхона пахта териш машиналари ишлаб чиқаришни икки мартадан зиёдроқ кўпайтирди. Машиналаримиз такомиллашди. «ХВН—1,2 А» сингари ингичка толали пахтани теришга мўлжалланган янги машиналар, «ХВА—1,2 А» ва «ХВБ—1,8» маркали уруғлик пахтани терадиган машиналар, «Ўзбекистон», «ХН—3,6» маркали машиналар пахтакорларимизга манзур бўлди. Ўчта маркадаги машина фахрли беш қиррали белги билан ишлаб чиқариляпти. Булар нимaнинг натижаси? Энг аввало шуни айтиш керакки, заводда реконструкция ишлари амалга оширилиши туфайли дастгоҳлар янгиланди, такомиллашди, меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш ҳам такомиллашяпти. Ҳозир корхонамизда юзлаб бригадалар янгича усулда ишламоқдалар.

Цехимиз партия ташкилоти КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленуми қарорлари ва унда ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган ёрқин нутқда баён этилган қоида ва хулосалар асосида иш юритиб қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналари олдига қўйилган катта ва масъулиятли вазифаларни бажаришга интилмоқда. Машиналарнинг техникавий даражасини кўтариш, уларнинг пишиқ-пухталиги ва чидамлилигини ошириш, тежамли экономика учун кураш, барча соҳада уюшқоқлик, ишчанлик ва интизомни кучайтириш, бунинг учун эса партия ташкилотининг жанговарлигини ошириш, коммунистларнинг етакчилик ролини кучайтириш вазифамиздир. Улар меҳнатда фидокорлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Ҳа, цехимиз коммунистлари Пленум қарорларига амалий иш билан лаббай деб жавоб бермоқдалар. Коммунистлардан Исроил Алланов, Эгам Маматқулов сингари беш йиллик зарбдорлари барчага ўрнак бўлишяпти. Умуман «СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шиори остидаги мусобақа кун сайин авж оляпти.

Маълумки, янги довон олдида ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида коллективимиз ўз зиммасига янги, юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилди. Ички резервлардан, ҳар бир иш дақиқасидан унумли фойдаланиш асосида ана шу мажбуриятларни бажаришга ҳозирданоқ бутун куч-ғайратни сафарбар этяпмиз. СССР 60 йиллиги шарафига мусобақада ҳар бир смена, участка, бригада актив қатнашяпти, мусобақа якунлари ўз вақтида кўриб чиқиляпти. Илғорлар рағбатлантириляпти. Цехимиз коллективи коммунистлар етакчилигида бир неча бор совриндор ҳам бўлди.

Аммо Янги йилда олинган старт ҳали катта ва маъулиятли ишнинг дебочаси, холос. Ўтган йили эришилган ютуқлар эса муваффақиятларимизга асос бўлиб хизмат қилиши мумкин. Ўша меҳнат жўшқинлиги маромини сақлаш ва кучайтириш, ўтган йили тўпланган тажрибалардан фойдаланиб, меҳнат ютуқларини янада бойитиш цехимиз партия ташкилоти олдида турган энг асосий вазифадир.

Е. РИЖЕНКОВА,
Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи 2-цехи партия ташкилотининг секретари.

Шаҳримиздаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор коллективи беш йилликнинг биринчи йилида планга қўшимча бир миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, янги йилни ёруғ юз билан кутиб олди. Бу ерда ҳозирги кунда СССР 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган.

СУРАТДА: бирлашманинг илғор тикувчиси, цех комсомол комитетининг аъзоси Ж. Сандаҳмедова. У кунлик план топшириқларини 140 процентдан адо этиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда. Т. ҲАСАНОВ фотоси.

Маҳорат мактаби

Тошкентдаги «Миконд» заводининг 5-цехида ишлаб турган коммунистик меҳнат мактабининг ҳар бир тингловчиси маҳсулотни биринчи тақдим этишдаёқ топширмоқда. Пропагандист, илғор йиғувчи, коммунист Зайтуной Каттабекова ишнинг бенуқсон методларини эгаллашда уларга ёрдам бермоқда.

З. Каттабекова партиянинг иқтисодий сиёсатини тушунтира туриб, тингловчиларнинг эътиборини ҳамиша амалий вазифаларни ҳал этишга қаратмоқда.

— Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатининг янада ўсиши, — дейди у, — кўп жиҳатдан ишчилар профессионал маҳоратининг ошишига боғлиқ.

Пропагандист ёш йиғувчилар ва операторлар А. Эргашева, Г. Мамарасулова, В. Рисаевга ва уларнинг ўртоқларига СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан шахсий социалистик мажбуриятларини ишлаб чиқишларига кўмаклашди. Ишнинг илғор методларини эгаллаш йўли билан юксак иш унумига ва маҳсулот сифатини яхшилашга эришиш — мажбуриятнинг асосий бандларидир.

Ўтган йили З. Каттабекова ишлаётган коллективга ўрта мактабларни битириб чиққан кўпгина ёшлар келиб қўшилди. Зайтуной таклифига мувофиқ, цехнинг тажрибали ишчилари С. Удалова, Н. Петрова, Е. Маляр ва бошқалар ёшларнинг касб эгаллашига ёрдам бердилар. Кўпгина ёш ишчилар З. Каттабекова оталиғида ўз малакаларини оширдилар. Ундан кўп нарсаларни ўрганиб олиш мумкин. Илғор йиғувчи меҳнатнинг тезкор усуллари ҳисобига ўтган йил мобайнида икки йиллик топшириқни бажарди ва ўзининг бутун маҳсулотини аъло сифатли қилиб топширди. У СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигигача тўрт йиллик топшириқни бажаришга қарор қилди.

(ЎзТАГ).

Намунали хизмат кўрсатиб

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Марказий универмаги коллективининг партия-хўжалик активи йиғилиши кўтаринки руҳда ўтди. Йиғилишда ўтган йилги иш якунлари таҳлил этилди, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилига социалистик мажбурият қабул қилинди.

Марказий универмаг коллективи товар обороти бўйича йиллик планни муддатидан илгари бажариб, пландан ташқари 4 миллион 545 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Хўжалик, упа-элик ва тикувчилик буюмлари бўлимлари юқори кўрсаткичга эришди. Ўтган йилга нисбатан меҳнат унумдорлиги 5,4 процентга ортди.

Сўзга чиққанлар намунали хизмат кўрсатиш учун харидорлар эҳтиёжини ўрганиш зарур эканлигини қайд этишди. Универмаг хизматчилари 30 дан ортиқ кўргазмалар ташкил этиб, харидорлар конференциясини ўтказишди. Бу жуда яхши натижалар берди. Шаҳримиздаги корхона, ташкилот ва қурилишларда кўчма савдо хизматини уюштириш формаси ҳам кенг қулоч ёзди. Шартномада белгиланган маҳсулотларни корхоналардан ўз вақтида олиш йўлга қўйилди.

Музокарада сўзга чиққанлар ички резервлардан тўла фойдаланиш, иш вақтини тежаш ҳақида ҳам гапиришди. Айниқса совет савдоси қоидаларини қўпол равишда бузаётганларга нисбатан муросасиз бўлиш, ҳар бир ходимнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш лозимлиги алоҳида таъкидланди.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга аҳд қилган Марказий универмаг коллективи 1982 йилги товар обороти планини муддатидан илгари бажариш, 2,5 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қилиш ва «Намунали хизмат кўрсатилишига кафилмиз» шиори остида меҳнат қилиш мажбуриятини олди.

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАМИЗ

Кенг ва шинам

«Уйсозлик, заводсозлик комбинатларини, шунингдек қишлоқ қурилиш комбинатларини янада ривожлантириш ва техника билан қайта жиҳозлаш таъминлансин, уларнинг қувватидан тўлиқроқ фойдаланилсин».

(«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»дан).

КПСС XXVI съезди белгилаб берган — халқ фаровонлигини ошириш беш йиллиги биз қурувчиларнинг ҳам зиммамизга улкан вазифаларни юклаган. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев съезд минбаридан туриб: «Янги беш йиллик қурувчилар учун жиддий имтиҳон бўлади» деб бежиз айтмади. Ҳозирда қурувчиларимиз бу жиддий имтиҳонда ўзларини яна бир бор синамоқдалар.

Ўн биринчи беш йилликда Тошкентда уй-жой қурилишининг йиллик ҳажмини бир ярим миллион квадрат метрга етказишдек улкан вазифа турибди. Шунинг учун ҳам янги уйсозлик комбинатлари, қурилиш трестлари ташкил этилиб, уларнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланмоқда.

Бизнинг комбинатимиз ҳам худди ана шу мақсадда юзага келди. Комбинатимиз ҳозирда пойтахтда кенг кўламда бунёд этилаётган тўққиз қаватли турар жой биноларини қуради. Сўнгги йилда меъморларимиз яратган «148» сериядаги тўққиз қаватли бинолар ҳамшаҳарларимизга маъқул бўляпти. Бу сериядаги уйлар аввалги бошқа типдаги тўққиз қаватли уйларга нисбатан бир қатор афзалликларга эга. Бу сериядаги уйларда кўп хонали квартиралар кенг, ёруғ бўлиб, улар балкондан ташқари ёзлик айвонларга ҳам эга бўлади. Ҳозирда комбинатнинг уйсозлик заводи йилига умумий саҳни 140 минг квадрат метр бўлган турар жой комплектларини тайёрлаб бермоқда. Улар асосида Юнусободдаги СБ-4 микрорайонида, А. Дониш кўчасида ва бошқа жойларда «148» сериядаги уйлар қуриляпти.

Келгусида корхона қувватини ошириш ва унинг лойиҳа қувватига эришиш учун бир қатор комплекс тадбирлар амалга ошириляпти. Биз аминмизки, коллективимиз ўз зиммасидаги вазифаларни муваффақиятли бажаради ва ҳамшаҳарларимизга янги турар жой биноларини етказиб беришдек шарафли ишга муносиб ҳисса қўшади.

А. КАШИПОВ,
Тошкент қурилиш Бош бошқармасининг 4-уйсозлик комбинати бошлиғи.

Маҳаллаларда суҳбатлар

Шу кунларда КПСС XXVI съездининг бир йиллиги муносабати билан унинг аҳамиятини пропаганда қилишга бағишлаб турли жойларда маданий тадбирлар ўтказиляпти. Охунбобоев номли маданият уйи ташаббуси билан район маҳаллаларида лекциялар ташкил қилиняпти.

Собир Раҳимов районидаги «Ғайрат» маҳалласи аҳолиси учун яқинда «КПСС XXVI съезди қарорларининг тарихий аҳамияти» деган темада лекция ўқилди. Лекцияни медицина фанлари кандидати, доцент Н. П. Машарипов ўқиди. У съезд қарорлари асосида республикамизда ва Тошкент шаҳрида амалга оширилаётган улуғвор ишларни таърифлаб берди. Бундай суҳбатлар районнинг «Алоқа», «Тинчлик» маҳаллаларида ҳам ўтказилмоқда.

● Истеъмол буюмларига—кенг йўл

Ёруғ юз билан

«Енгил саноатда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 18—20 процент кўпайтирилсин. Кўплаб талаб қилинадиган юқори сифатли моллар ишлаб чиқариш кўпайтирилсин. Меҳнат унумдорлиги 16—20 процент оширилсин».

(«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981-1985 йилларга ҳамда 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»дан).

Бригадамиз корхонада пешқадам коллективлардан ҳисобланади. Чеварларимиз бирлашма бўйича биринчилар қатори «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» ташаббусини қўллаб-қувватлаб чиқдилар. Бу ташаббус ишчиларимизни шижоатга чорлади. Ҳозир бригаданинг 70 нафар аъзоси СССРнинг 60 йиллик қутлуғ айёмини меҳнатда муносиб туҳфалар билан кутиб олиш учун жонбозлик кўрсатмоқда.

Бригадамиз «КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга!» шиори остида меҳнат қилиб, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили планини ҳам муддатидан илгари бажариш учун ўтган йилги ютуқларни янада мустаҳкамлаб бормоқда.

Мана, КПСС XXVI съездининг бир йиллиги ҳам яқинлашиб келмоқда. Ишчиларимиз бу санани ҳам муносиб кутиб олишга аҳд қилишган. Ўнлаб тикувчилар ана шу кунни йилнинг иккинчи квартали планини бажариш билан кутиб олиш учун ғайрат кўрсатишмоқда. Чеварларимиз бир кунда 300 ўрнига 330—335 тадан пиджак тайёрлаб бермоқдалар. Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш бригадамиз коллективининг ягона мақсадидир. Айниқса, Н. Бодягина, Г. Низомова, Г. Аҳмедова, Н. Горбунова ва М. Ҳақназарова сингари чеварларнинг иши таҳсинга лойиқ бўлмоқда. Бу тикувчилар беш йиллик планини 3-3,5 йилда бажаришга сўз беришган.

Шу кунларда ВАЗликлар методи асосида ишлаяпмиз. Бригадамиз бирлашма бўйича кенг қулоч ёйган социалистик мусобақада фаол иштирок этмоқда. Ишчиларимиз самарадорликни ошира бориб, КПСС XXVI съезди бир йиллигини ҳам, буюк мамлакатимизнинг 60 йиллик тўйини ҳам катта меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олиш учун тер тўкишмоқда.

А. АРУТЮНОВА,
Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси бригада бошлиғи, коммунистик меҳнат зарбдори.

СИЗГА ҚАНДАЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШМОҚДА?

ИМКОНИЯТЛАРНИ ИШГА СОЛИБ

Конкрет инсон ҳақида, унинг эҳтиёж ва талаблари ҳақида амалда ғамхўрлик қилиш партия иқтисодий сиёсатининг бош ва пировард мақсадидир. Мен буни яна эслатиб ўтаётганимнинг боиси шундаки, оддий, лекин жуда муҳим бир фикрни такрор таъкидламоқчиман: аҳоли учун моллар ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш — биринчи даражали партиявий ишдир.

(Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездида қилган Ҳисобот докладидан).

Коллективимиз СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб йиллик планни 29 декабрда бажаришга, пландан ташқари аҳолига 29 минг сўмлик хизмат кўрсатишга аҳд қилиб меҳнат қилмоқда. Шуни айтиш керакки, йилдан-йилга ҳамшаҳарларимизга кўрсатилаётган хизмат турлари кенгайиб бормоқда. Ўтган йили 14 хилдаги хизмат билан аҳоли ҳожатини чиқарган бўлсақ, бу йил яна учта янги хизмат кўрсатиш жорий этилади.

Зиммага олинган топшириқни тўла бажаришда коммунистлар ёшларга ўрнак бўлишмоқда. Соат тузатиш устахонасининг ишчиси, коммунист Х. Усмонов ёшларга мураббийлик қилиш билан бирга бугунги кунда 1983 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. А. Бартигянц, А. Нихришев, Р. Караманян, В. Волик каби меҳнатда пешқадамларимиз ўзларининг намунали ишлари билан барчага ўрнак бўлишмоқда.

Ҳамшаҳарларимизга шуни эслатиб ўтмоқчимизки, бугунги кунда бирлашмамиз хизматчилари томонидан қуйидаги турдаги хизмат усуллари кўрсатилади. Барча турдаги соатларни ремонт қилиш билан бирга пианино, аккордеон, баян каби музика асбобларини тузаттириш учун соат тузатадиган устахоналарнинг ўзида буюртма беришингиз ёки бўлмаса 91-05-32 рақамли телефон оркали уста чақиртиришингиз мумкин. Бирлашмамизнинг барча районларида жойлашган пунктларида холодильник, кир ювиш машиналари, пилесосларингизни тузаттириш учун 90-78-51, 77-14-72, 42-19-39, 62-18-36, 32-76-30 рақамли телефонларга қўнғироқ қилсангиз бас, усталар уйингизга ташриф буюришиб, сизнинг хизматингизда бўлишади. Ана шу филиалларда абонемент усули бўйича холодильникларни тузатиш учун ҳам шартномалар тузишингиз мумкин. Абонемент эгаси шартнома тузгандан сўнг бир йил давомида холодильникни текинга тузаттиради.

Бу йилдан бошлаб янги хизмат усуллари жорий этилди. Весна кўчаси 223-уйда жойлашган 48-қабул пунктида сочин пардоз қилувчи мосламалар, электр қайчилар, Воронеж радио заводида тайёрланган барча турдаги мосламалар ремонт қилиб бериляпти.

Аҳил коллективимиз КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, аҳолига намунали хизмат кўрсатиш учун барча имкониятни ишга солади.

А. АЗИМОВ.
«Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори.

МЎЪТАБАР ДАРГОҲДА

Тарихий конференцияга бағишлаб

Бундан етмиш йил муқаддам январь ойида бўлиб ўтган VI (Прага) конференцияси партиямиз тараққиётида кескин бурилиш даврини ясади. Шу пайтдан бошлаб большевистик ташкилотлар меньшевиклар билан алоқани батамом узиб, ягона большевистик партия бўлиб бирлашдилар.

Мана шу воқеаларга бағишланган ҳужжатлар В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалида алоҳида экспозиция ҳолида намойиш этилмоқда.

Конференция Прагадаги, Гиберн кўчаси 7-уйда — социал-демократларнинг халқ уйида ўтган эди. Бу уйнинг ва хонанинг макети музей томошабинларини конференция қандай шароитда ўтганлиги билан таништиради.

В. И. Ленин бу конференцияга жуда катта аҳамият берган эди. Конференциянинг асосий масалалари бўйича у бир неча марта нутқ сўзлаган. Унинг нутқлари асосида конференция резолюциялар қабул қилган. Музей экспозициясида бу резолюциялар, В. И. Ленин докладининг хомаки қўлёзмалари муҳим ўрин эгаллайди.

Прага конференциясининг аҳамияти шундан иборатки, у большевикларнинг меньшевикларга қарши узоқ давом этган курашига якун ясади, большевикларнинг ғалабасини мустаҳкамлади.

Шу кунлари музейда шаҳар меҳнаткашлари, зиёлилари, студент ёшлари бу муҳим санага бағишлаб конференция, семинар ва ленинча ўқишлар ўтказмоқдалар.

Ф. МИРРАҲИМБОЕВА,
В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг илмий ходими.

ЯНГИ ЛЕКТОРИЙ

Тошкент шаҳар комсомол комитети ва шаҳар «Билим» жамияти ташкилотининг Билимлар уйи Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тарих сектори билан ҳамкорликда ташкил қилган янги лекторий Тошкент шаҳрининг 2 минг йиллигига бағишланган.

Лекторийнинг дастлабки машғулотида тарих фанлари доктори Р. Г. Мукминова ва тарих фанлари кандидати М. И. Филанович шаҳримизнинг қандай қилиб юзага келган даври, Тошкент воҳасида қадимий деҳқончилик маданиятининг шаклланиши ҳақида лекциялар ўқидилар.

Лекторий машғулотларида олимлар, таниқли тарихчилар тингловчиларга Ўрта Осиёнинг Россияга қўшилиши, Ўрта Осиёнинг Россия билан савдо алоқалари, шаҳримизнинг таржимаи ҳолига доир қизиқарли суҳбатларни олиб борадилар. Лекциялар цикли келгуси йилнинг охиригача мўлжалланган.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

ВАШИНГТОННИНГ ХАТАРЛИ ЎЙИНИ

НАТО мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг яқинда Брюсселда бўлиб ўтган навбатдан ташқари кенгаши Вашингтон Шимолий Атлантика блокидаги ўз иттифоқчиларини хатарли сиёсий ўйинга тортишга жон-жаҳди билан уринаётганлигини тасдиқлади. Бу эса тинчлик ва бутун дунёда кескинликни юмшатиш тақдирини таҳлика остига қўяди. Кенгаш океан ортидаги стратеглар Польшадаги воқеалардан Польша социалистик давлатини барбод этиш ва бу мамлакатда буржуа тартибларини тиклаш учунгина эмас, балки шу билан бирга «совуқ уруш» вазиятини вужудга келтириш, жаҳон миқёсида социализмнинг мавқеини заифлаштириш, АҚШнинг «жаҳонга ҳукмронлик» ролини таъминлаш учун ҳам фойдаланишга уринаётганликларини кўрсатди.

Брюсселда қабул қилинган баёнотнинг ташаббускори Вашингтондир. Бу баёнот Польша Халқ Республикасининг ички ишларига қўпол равишда аралашишга уринишни билдиради. АҚШ давлат секретари Хейг шу баёнотнинг Америка пойтахтида тузилган пойиҳасини ўзи билан бирга олиб келди. Худди мана шу Хейгнинг ўзи НАТО мамлакатларини Польшага ҳамда СССРга қарши иқтисодий ва бошқа «жазо чоралари»ни кўришга мажбур этди.

Бошқа суверен давлатнинг ўз ички ишларини қандай ҳал қилиши кераклиги тўғрисида буйрук беришга Вашингтоннинг нима ҳаққи бор? АҚШга ҳеч ким бундай ҳуқуқ бермаган. Вашингтон Чилида, Сальвадорда, Гаитида қонхўр диктаторлик режимларини қўллаб-қувватлаётган, Исроил агрессорларини Фаластин араб халқига қарши репрессияларга рағбатлантираётган, Жанубий Африка Республикаси ирқчиларини Намибия халқини қурол кучи билан бостиришга йўллаган бир вақтда Польша аксилинқилобчилари учун «озодлик» талаб қилиб, Польшада «гражданлар ҳуқуқи» тўғрисида жар солаётганлигини икки юзламачилик дебгина аташ мумкин. Вашингтон раҳбарлари ўзининг қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилиб чиққан Америка авиация диспетчерлари касаба союзларига нисбатан энг шафқатсиз чоралар кўриб, эндиликда Польшада «касаба союзларининг ҳуқуқлари» тўғрисида «кўз ёши тўкаётганлигини» мунофиқликдан бошқа нарса деб бўлмайди.

Конституция тузумини ҳимоя қилиш ва мамлакатда гражданлар уруши келиб чиқишининг олдини олиш мақсадида ПХР раҳбарларининг кўрган чоралари Польша давлатининг ўзи қабул қилган суверен қарордир ва ҳеч бир мамлакат унинг ички ишларига аралашиш ҳуқуқига эга эмас. Польшани фашистлар асоратидан озод қилиш учун юз минглаб гражданларини қурбон берган Совет Иттифоқига келганда, шуни айтиш керакки, Совет Иттифоқи қўшни социалистик давлатнинг тақдирига сира бефарқ қараб туролмайди. ТАССнинг баёнотида бу ҳақда аниқ ва равшан айтилди.

ПХР билан иттифоққа содиқ бўлган СССР поляк халқига қардошларча ёрдам ва мадад бериб келди ва бундан кейин ҳам бераверади.

Польша Варшава Шартномасининг бузилмас бўғини, социалистик ҳамдўстликнинг аъзоси эди ва шундай бўлиб қолаверади. Вашингтондагилар бу ҳақда хомхаёлга бормасалар ҳам бўлади.

В. СЕРОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

ТЕЖАМКОРЛИК — ШИОРИМИЗ

Моддий ва ёнилғи-энергетика ресурсларидан тежамкорлик билан рационал фойдаланиш — ўн биринчи беш йилликнинг асосий вазифасидир. Халқ назоратчилари янги йилда ушбу вазифага партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981) Пленуми қўйган юксак талаблардан келиб чиқиб ёндошмоқдалар.

• *Иш тажрибасидан*

Исрофгарчиликка ишончли тўсиқ

Районимиз халқ контроли комитети, унинг активининг истиқболли планида хом ашё ва ёнилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланилишини назорат қилишга алоҳида эътибор берилган. Биз уни тузишда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Хом ашё, ёнилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурсларни тежаш ва улардан рационал фойдаланиш бўйича ишларини кучайтириш тўғрисида»ги қарори тавсияларини ўзимизнинг ўтган йиллардаги тажрибамизни ҳисобга олдик.

Йирик корхоналарнинг комитетлари, группаларида ёнилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланишни назорат қилиш бўйича штатсиз секторлар ва комиссиялар ташкил этилди. Сектор ва комиссияларнинг иши комитетнинг штатсиз саноат-транспорт бўлими томонидан йўналтирилади. Бу бўлимнинг ҳам таркибида ёнилғи ва энергиянинг сарфланишини кузатиш бўйича сектор бор.

Ўтган йилдагидек, биз асосий эътиборни ёнилғи-энергетика ресурслардан фойдаланилиши бўйича оммавий текширишлар ўтказишга қаратяпмиз. Чунки бу яхши натижалар беряпти. Масалан, улардан бири, 2512-автоколонна халқ назоратчилари ўтказган текшириш бир қанча резервларни топишга ёрдам берди. Бунинг натижасида корхона 35 тоннадан ортиқ бензин ва 5000 киловатт-соатга яқин электр энергияси, 30 минг сўмликдан кўпроқ материал ва запас қисмлари тежалди, иккиламчи хом ашё йиғиш топшириғи ошириб бажарилиб, шу туфайли қўшимча икки минг сўмлик фойда олинди.

Иқтисод ва тежамкорлик бўйича район жамоатчилик кўриклари яхши натижалар беряпти. Одатдагидек унда халқ контролининг қуйи звенолари кенг қатнашмоқда. Буларга касаба союз ва комсомол ташкилотларининг активистларини, халқ депутатлари маҳаллий Советлари доимий комиссияларини, аъзоларини, рационализаторларни кенгроқ жалб этамиз.

Кўпгина текшириш ва кўрикларнинг натижалари район халқ контроли комитетининг мажлисларида муҳокама этилади. Исрофгарчилик ва нобудгарчиликда айбдор шахсларга нисбатан ҳамиша чора кўрилади. Жумладан ўтган йили комитетнинг қарори билан 30 мансабдор шахсга жазо чораси қўлланди, 10 раҳбарга пул жаримаси солинди, текширишлар бўйича бир қанча материаллар прокуратура органларига оширилди.

Биз социалистик мулкнинг қўриқланишига муҳим эътиборни қаратмоқдамиз. Чунки моддий, пул ёки ёнилғи-энергетика ресурсларини ҳар қандай тежаш, ҳар хил ўғирлик, ўзлаштириб олиш ва исрофгарчилик билан барбод этилиши мумкин. Назоратчилар 1981 йилда шу мақсадда райондаги 15 корхона, ташкилот ва муассасани текширишди, биз бу йил ана шундай текширишлар сонини янада оширамиз.

Моддий, ёнилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланилишини назорат қилишнинг самарадорлиги ижро интизоми қандай йўлга қўйилганлиги билан кўп жиҳатдан боғлиқ. Биз ҳар бир қарор, ҳар бир тавсия албатта бажарилишига ҳаракат қиламиз. Бунинг учун қайта текширишлар ўтказилади, умумлаштирувчи таҳлил чиқарилади.

Район комитети жойлардаги группа ва постларнинг ташаббусини ҳамиша қўллаб-қувватлайди, назоратнинг таъсирчанлигини ошириш бўйича уларнинг тажрибасини ёяди. Бизда яхши тажрибалар бор. Масалан, заргарлик заводи, «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Главташкентстрой»нинг 12-қурилиш тресте ва бошқа корхона ва ташкилотларда нобудгарчиликка қарши яхши кураш олиб борилмоқда. Районимиз халқ назоратчилари тўпланган тажрибадан фойдаланиб хом ашё, ёнилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурсларни тежаш учун курашни янада кучайтирадилар, ўртоқ Л. И. Брежневнинг қатъий иқтисод ва тежамкорлик халқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг, халқ фаровонлигини оширишнинг муҳим шарт-шароити эканлиги ҳақидаги кўрсатмаларига бундан кейин ҳам оғишмай амал қиладилар.

А. ВАЛИХОНОВ,
Акмал Икромов район халқ контроли комитетининг раиси.

Тошкент оқшоми — Халқ контроли

• Назоратчиларнинг қатъий ҳисоби
• Чиқиндилар кам бўлса, даромад кўп бўлади
• Ошириб ёзиш нимага олиб келди
• Бекитиқчи... хизмат
• Бир қарорнинг самараси.

ИШНИНГ КЎЗИНИ БИЛИБ

Химия-фармацевтика заводи коллективи дори-дармонлар тайёрлашда ўтган йили 33 минг сўмликдан кўпроқ турли ёрдамчи материаллар, 6 минг литр спирт, кўплаб электр энергияси, сув, иссиқлик, буғни тежади. Ана шу хайрли ишга халқ назоратчилари — 95 киши катта ҳисса қўшдилар. Уларнинг фаолияти моддий ва энергетика ресурслари исрофгарчилигига, бракка ишончли тўсиқ бўляпти. Ўтган йили ўтказилган 20 рейд ва текширишларнинг ярмидан кўпи иқтисод қилиш резервларини қидириб топишга қаратилган эди. Назоратчилар иш ҳақи фондини, цехлардаги жиҳозлардан фойдаланилишини, дори тайёрланувчи айрим технология формаларини кўриб чиқишиб бир қанча қимматли фикр ва мулоҳазалар билдиришди.

* * *

СУРАТДА: ишлаб чиқариш илғорлари, халқ назоратчилари (чапдан-ўнгга) Дилором Ҳамбарова, Ҳалима Тошмуҳамедова, Неля Куртаметова ва Эстер Агабекян дориларни дозировкалаш технологиясини текширишмоқда.

И. Шоинноғомов фотоси.

ЖОЙЛАРДАН ХАБАРЛАР

Тежамкорлар — изланишда

«Таштекстильмаш» заводи халқ назоратчилари металл прокатидан рационал фойдаланишга қаратилган бир қанча қимматли таклифлар киритишди. Бу, жумладан йилига 80 тонна прокатни тежашга ёрдам берган темирчилик-парчинлаш цехининг гильотин участкасида металлга ишлов беришнинг группа усулидир. Бир пайтнинг ўзида йиғириш ва ростлаш машиналари учун деталлар тайёрлаш эса 50 тонна думалоқ прокат тежаш имконини беради.

Назоратчи — ишлаб чиқариш новатори Т. Свиридов, В. Семенюк, М. Переверзев, В. Назаров, К. Марсов ва бошқалар ҳамиша изланишда. Иқтисод ва тежамкорлик бўйича заводда ўтказилаётган жамоат кўригида улар фаол қатнашмоқдалар.

Кўмакдошлар

«Таштеплосеть» ва район қозонхоналари корхонаси халқ назоратчилари шаҳар иссиқлик таъминоти системасида иссиқлик энергиясидан фойдаланишни ҳисобга олишнинг 200 га яқин пунктини тайёрлашга ёрдам беришди. Бу ана шу иситиш мавсумининг ўзида юзлаб тонна шартли ёнилғи, ўн минглаб кубометр газ, кўплаб электр энергиясини тежаб қолиш имконини беради. Назоратчилар ёрдамида иккиламчи хом ашё ресурсларидан фойдаланиш мақсадида ТЭЦнинг турбиналари модернизация қилинди. Жумладан турар жой массивлари учун иссиқ сув юбориш, корхоналарнинг цех ва маиший хизмат хоналарини иситиш учун ишлатилган буғ конденсати юбориш жорий этилди.

«Комсомол прожектори» ҳикоя қилади

Электр энергияси ва сиқилган ҳавони тежамкорлик билан ишлатиш бўйича авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси цехларида ўтказилган оммавий рейд натижалари ҳақида халқ контролёрлари ва комсомоллар чиқарган «Комсомол прожектори» ҳикоя қилди. Унда на фақат камчиликлар ёритилган бўлиб, балки айбдорлар ҳам, жумладан, 98-цехнинг раҳбарлари механик Г. Лиздов, мастер Г. Маскалёва ва бошқаларнинг номлари айтиб ўтилган.

«Прожектор»да ёритилган камчиликлар цехларнинг умумий йиғилишларида муҳокама қилинди ва айбдорларни жазолаш ҳақида қарор чиқарилди.

Биргаликдаги текширишлар бирлашма халқ назоратчилари ишида системага айланди. Ана шундай текширишлардан бирида «комсомол прожекторчи»лари билан ҳамкорликда программали бошқариладиган дастгоҳлардан унумсиз фойдаланилаётгани аниқланди. Назоратлар ана шу юқори самарали жиҳозлардан кенг фойдаланишни тавсия этдилар.

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИГА МУКОФОТЛАР

Фаол ва самарали иши учун шаҳар халқ контроли комитетининг инспектори В. А. Чернов Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети ва Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланди.

Тошкент шаҳар халқ контроли комитетининг Фахрий ёрлиғи жамоат ишидаги муваффақиятлари учун шаҳар комитетининг штатсиз инспектори И. А. Тагиевга берилди.

1981 йилдаги самарали ишлари учун шаҳар комитетининг Фахрий ёрлиқлари СССР Ички ишлар министрлиги транспорт милицияси Ўрта Осиё бошқармасининг халқ контроли бош группаси раиси В. Н. Ким, В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси 98-цехнинг халқ контроли группаси раиси Н. Д. Гажалу ва бошқа штатсиз активларга топширилди.

• БИЗНИНГ КОНСУЛЬТАЦИЯ

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ГРУППАСИДА ИШ ЮРИТИШ

Айрим назоратчилар халқ контроли группаларида қандай иш юритилиши ҳақида маълумот беришни сўрашган. Қуйида СССР Халқ контроли комитети умумий бўлимининг жавоби берилмоқда.

Халқ контроли группаларида ҳужжатлар мураккаб ва катта ҳажмда бўлмаслиги керак. Уларда амалий иш учун зарур бўлган ҳужжатларгина бўлади. Булар аввало халқ контроли группаси ёки постининг ҳисобот ва сайловлари ўтказилган коллектив вакилларининг йиғилишлари ёки конференцияларининг протоколлари, иш планлари, текшириш якунларига кўра группа йиғилишларида қабул қилинган қарорлардан иборат бўлади. Текширишлар, рейдлар, кўриклар натижалари бўйича справка ва таклифлар, статистика ҳисоботлари, юқори органларнинг группа фаолиятига боғлиқ топшириқлари ҳам шунга киради. Ана шу ҳужжатлар доимий сақланиши керак.

Бундан ташқари группаларда текширишлар, рейдлар ва кўриклар ўтказиш бўйича планлар, халқ назоратчилари билан ўтказиладиган машғулотларнинг мавзулари, назоратнинг ошкоралигини таъминловчи тадбирлар ишлаб чиқилади, группа ва постларнинг меҳнат ва жамоат ишида ўзини кўрсатган аъзоларини турли мукофотлар, уларга пул тўланадиган қўшимча отпуска бериш бўйича қарорлар чиқарилади. Ҳужжатларнинг ана шу категорияси кераклилик муддати тугагунча, кўпи билан беш йилгача сақланиши лозим.

Кам сонли группаларда, шунингдек халқ контролининг постларида амалий иш акс эттириладиган кундалик бўлиши кифоя. Кундаликка группа ёки постнинг состави, халқ назоратчиларига берилган топшириқлар ҳақида ёзиб борилади. Унда иш плани ва планнинг бажарилиши ҳақида маълумотлар, текшириш ва рейдларнинг қисқача якунлари бўлади, текширишларда аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича бош группага, маъмуриятга, жамоат ташкилотларига ҳавола этилган таклифлар кўрсатилади, уларни реализация қилиш, мукофотга тавсия этилган халқ назоратчилари ва бошқалар акс эттирилади.

Группанинг ҳисобот ва сайловлари бўйича коллектив йиғилишлари, конференциялари, протоколларни ва 5-форма бўйича статистика ҳисоботларини алоҳида тўлдириб борилади, улар группа кундалиги каби давлат архивига доимий сақлаш учун топширилиши керак.

Халқ контроли группалари баъзан ёзишмалар олиб бориши керак бўлади. Уларга граждандардан турли ҳужжатлар, хатлар, аризалар тушади. Группа раиси хатлар билан ишлашда қуйидагиларга риоя қилиши керак: ҳужжатлар, улар олингандан кейин 30 кунгача бўлган, белгиланган муддатларда кўриб чиқилиши керак. Меҳнаткашларнинг хатларини бир ойгача кўриб чиқишга рухсат берилади, қўшимча ўрганиб ва текшириб чиқилмайдиганлари эса зудлик билан бажарилади, лекин ана шу муддат хат олингандан кейин 15 кундан ошмаслиги керак. Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзоларидан тушган ариза ва шикоятлар етти кунгача бўлган муддатда кўриб чиқилиши шарт. Тажриба шуни кўрсатадики, корхона ёки ташкилотнинг канцелярияси орқали хатларни олиш ва жўнатиш группалар учун жуда қулай. Кўриб чиқилган ҳужжатлар алоҳида тўпланади, уларга тартиб номерлари ёзиб қўйилади. Группа ана шу ишлар рўйхатини корхона ёки муассасанинг канцеляриясига, уларни умумий ишлар номенклатурасига алоҳида бўлим бўйича қўшиб қўйиш учун маълум қилади.

СССР Халқ контроли комитети ва СССР Министрлар Совети қошидаги Бош архив бошқармасининг 1973 йил 4 июндаги кўрсатмасига мувофиқ, халқ контроли группа ва постларининг доимий сақланиши керак бўлган ҳужжатлари корхоналар, колхозлар, муассасалар, ташкилотларнинг ҳужжатлари билан биргаликда давлат архивларига топширилади, шунинг учун улар иш юритилиши тугаллангач, бир йилдан ошмаган муддатда канцелярияга берилиши керак. Бошқа ҳужжатлар эксперт комиссиянинг аъзолари иштирокида тузилган акт бўйича сақланиш муддати тугагандан кейин йўқ қилиб юборилади. Ҳужжатлар билан ишлашнинг ҳолати, сақланиши бўйича масъулият халқ контроли группаси раиси зиммасига юкланади.

СССРда халқ контроли тўғрисидаги Қонуннинг 21-моддасида белгиланганидек, халқ контроли группаларига иш юритишни олиб боришда халқ депутатлари посёлка, қишлоқ Советлари, корхоналар, ташкилотлар, муассасаларнинг маъмурияти, колхозларнинг правлениелари ва бошқа кооператив ташкилотлар зарур ёрдам кўрсатишади. Улар халқ контроли группалари фаолияти учун зарур шароит яратиб беришади, уларга хоналар, транспорт ва алоқа воситалари беришади, иш юритиш бўйича техника хизмати билан таъминлашади.

ШАҲАР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

АНИҚ ҲИСОБ БЎЛМАГАЧ

Шаҳар халқ контроли комитети «Ўзбексельмаш» заводида ёнилғи-энергетика ресурсларини иқтисод қилиш бўйича мажбуриятлар қандай бажарилаётганини текширди. Текширишдан маълум бўлдики, корхона раҳбарлари иқтисод бўйича топшириқ бажарилишини таъминламадилар, ёнилғи ва электр энергияси ортиқча сарфланишига йўл қўйдилар.

Заводда қозонхона жиҳозлари қониқарсиз ишлатилмоқда, уларнинг газ, шунингдек, мазутда ишлаши бўйича иш режими карталари тузилмаган. Ходимлар ёнилғини сарфлаш нормалари билан таништирилмайди. Бунинг натижасида ёнилғи сарфи ва иссиқликни истеъмолчиларга қандай етказиб берилаётганини ҳисобга олиш имкони йўқ.

Корхона бош энергетиги хизмати энергия ресурсларини тежашга қаратилган резервларни қидириб топмаяпти. Ваҳоланки, фақат трансформаторлардан рационал фойдаланиш ҳисобига бу ерда қўшимча 200-300 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолиниши мумкин. Темирчилик цехидаги иситиш печларидан тўғри фойдаланилганда ҳам тежамкорликка эришилган бўлар эди. Энергия ресурслари технология такомиллаштирилмаганлиги, жиҳозлардан ноўрин фойдаланилаётганлиги ва бошқалар туфайли ҳам йўқотилмоқда.

Шаҳар халқ контроли комитети ёнилғи ва электр энергияси ортиқча сарфланишига йўл қўйганлиги ва тежамкорлик бўйича топшириқнинг бажарилишини қониқарсиз ташкил этганлиги учун завод бош энергетиги М. С. Коренковни қаттиқ жазолади. Корхона дирекцияси ҳамда назоратчиларига ёнилғи-энергетика ресурслари тежамкорлик билан сарфланишига қаратилган назоратни кучайтириш топширилди.

ВАҚТ БЕКОР КЕТМАСЛИГИ МУМКИН ЭДИ

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили учун Хўжаев номли пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи юксак мажбуриятлар қабул қилди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ўтган йилга нисбатан 6-7 процент кўпайтирилиши, буюмлар сифати яхшиланиши, ўн минглаб сўмлик хом ашё ва материаллар иқтисод қилиниши керак.

Белгиланган режаларни муваффақиятли амалга ошириш учун биринчи навбатда меҳнат унумдорлиги ва сифати оширилиши лозим. Бироқ шаҳар халқ контроли комитети таъкидлаб ўтдики, бирлашмада иш вақти йўқотилишига йўл қўйилмоқда. Вақт бекор кетишининг сабаблари меҳнат интизоми бузилиши, ишлаб чиқаришни ташкил этишдаги камчиликлардадир. Шуни айтиш кифояки, ўтган йили фақат 1-пойафзал фабрикасида ҳар бир ишчи ҳисобига ўн икки иш куни йўқотилди, 395 киши прогул қилди.

Меҳнат унумдорлиги кадрлар қўнимсизлиги туфайли ҳам оқсамоқда. Масалан, 1981 йил 1304 киши ишга қабул қилинган бўлса, 1429 киши ишдан бўшатилган.

Буюмлар сифати ҳамон паст. Ўтган йилнинг фақат ўн бир ойи мобайнида фабрикага 333,4 минг сўмлик 415 та рекламация юборилган.

Комитет таъкидладики, моддий, меҳнат ресурсларини ноишлаб чиқаришга сарфлашни бартараф этиб, иқтисод режимини кучайтириб, пойафзалчилар қўшимча 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқара оладилар.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, буюмлар сифатини яхшилаш бўйича қўл остидаги масъулиятли хизматчиларнинг раҳбарларига талабчанлик кўрсатмаганлиги учун бирлашма бош директори С. Аюповга виговор эълон қилинди.

КЎЗ-БЎЯМАЧИЛИГИ УЧУН

Шаҳар халқ контроли комитетига Тошкент қурилиш Бош бошқармаси 4-қурилиш тресте 18-қурилиш бошқармасида бажарилган иш орттириб кўрсатилаётганлиги ва молия интизоми бузилаётганлиги ҳақида шикоят тушди. Текшириш пайтида қурилиш бошқармасида ҳақиқатан ҳам бажарилган иш ҳажми орттириб кўрсатилаётгани, асоссиз равишда одамларга маош берилаётганлиги, давлат ҳисоботлари нотўғри кўрсатилаётганлиги, брак туфайли ортиқча харажатларга йўл қўйилаётганлиги аниқланди.

18-қурилиш бошқармасининг раҳбарлари ҳар қандай йўл билан бўлса ҳам план бажарилганлиги ҳақида рапорт бериш ниятида қурилиш-монтаж ишлари ҳажмини ошириб кўрсатишган, ёрдамчи пудратчи ташкилотлар бажарган ишларни ҳам ўз кучлари билан бажарган ишлар ҳажмига қўшиб ҳисоблашган. Бундан ташқари қурилишлардаги камчиликларни бартараф этиш учун ёрдамчи пудратчи ташкилотларга наряд-буюртмалар берилган. Бу буюртмалар муттасил бажарилмай келган.

ФАКТЛАРНИ РАССОМ ШАРҲЛАЙДИ

Пештахта остидан...

«Литературная газета»даги «Агар мумкин бўлмаса-ю, лекин хоҳиш жуда кучли бўлса, унда... мумкин» деган ҳазил ибора Куйбишев райпищеторгининг айрим ходимлари учун қўлланма бўлади деб ким ҳам ўйлаган дейсиз? 61-магазин ва унинг 28-филиалида вино бўлими йўқ, демак у ерда спиртли ичимликлар сотиш учун ҳам руҳсат йўқ. Бироқ газетхон Р. Раҳмонбердиеванинг хабар беришича, у ердан исталган вақтда арoқ ҳам, вино ҳам сотиб олиш мумкин. Фақат пештахта остидан. Бизнинг илтимосимизга кўра халқ назоратчилари фактларни текшириб кўришди ва тасдиқлашди: ёрдамчи хонадаги киши билмас жойга «Пшеничная» арoғи ва бошқа моллар яшириб қўйилган экан.

Ўз яшиги билан

Савдода ўз-ўзига хизмат кўрсатиш кенгайиб бормоқда. «Хизмат-Беминнат» фирмасининг Муқимий кўчасида жойлашган 2-магазини қошидаги шиша идишлар қабул пунктида ҳам шундай бўлди.

Бу ердаги қабул қилувчи энди яшик излаб безовта бўлмаслиги мумкин. Бу вазифани идиш топширувчилар ўз зиммаларига олишди. Улар магазиннинг вино бўлимига келиб, яшик бўшашини кутиб туришади. Ишнинг кўзини биладиганлар эса шиша идишлар учун йўл-йўлакай бирорта жойдан яшик топиб келишади.

Тўғри, айрим идиш топширувчилар бундан мустасно. Масалан, идишни белгиланган нархдан арзонроққа топширишга рози бўлган кишидан яшик талаб қилинмайди.

АКТИВИСТНИНГ КИТОБ ЖАВОНИГА

«СССР халқ контроли органларида ташкилий ишлар». Москва, «Экономика» нашриёти, 1981 йил.

Бу ҳужжатларнинг иккинчи қайта ишланган ва тўлдирилган тўпламидир. Тўпламда КПСС XXVI съезди материаллари, СССР Конституцияси, партия ва давлатимизнинг бошқа ҳужжатлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг халқ контролига бағишланган фикрлари бўйича бўлимлар бор.

Тўпламда СССРда халқ контроли ҳақида Қонун эълон қилинган. Китобга СССР Халқ Контроли Комитетининг ташкилий масалалар бўйича энг муҳим ҳужжатлари киритилган.

ТЕКШИРИШДА МАЪЛУМ БЎЛДИ

Ножўя иш — келтирар ташвиш

Шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш, буюртмалар бажарилиши сифатини яхшилаш, хизмат кўрсатиш маданиятини оширишга қаратилган кўпгина ишларни амалга оширмоқда.

Масалан ўтган йили хизмат кўрсатиш бўйича давлат плани 400 минг сўмликдан ортиқроқ ошириб бажарилди. Бошқарма корхоналарида 187 та янги технология жиҳозлари ўрнатилди. Ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш коэффициенти ўсди, бир ярим-икки сменада ишлаётган маиший хизмат устахоналари кўпайди.

Айни пайтда маиший хизмат корхоналари ишида камчилик ва нуқсонлар ҳали кўп. Худди ана шулар халқ контроли комитетининг яқинда бўлган йиғилишида кўриб чиқилди. Жумладан, Тошкент тикувчилик бирлашмасида камчиликларга йўл қўйилаётгани, буюртмалар бажарилиши сифати пастлиги, бажарилиш муддатлари чўзилаётгани ҳақида гапирилди. Ўтган йили бу ерда 73 марта кийим тикиш муддатлари бузилган. Деярли 40 марта буюртмалар ҳеч қандай ҳужжатлар билан расмийлаштирилмай қабул қилинган. 112 марта ноёб газлама ва мўйна териларни беркитиб қўйиш ҳоллари юз берган. Мижозлардан ортиқча ҳақ олиш ўн мартага яқин аниқланган. Айниқса 3-цехда (мудири Тоиров) ташвишли аҳвол содир бўлган. Бу ерда 23 номдаги ноёб газлама ва норка каби қимматбаҳо мўйнали ҳайвонларнинг йигирматадан ортиқ териси беркитиб қўйилган. 27-цехда (мудири Бауман), ҳатто қабул залидаги витринага қўйилмайдиган газлама ва мўйналар омборда сақланган. Бундан ташқари бичиқчилар Шатой ва Перенчюк беркитиб қўйган тулки ва норка терилари топилди.

Нима учун бундай жиноятқорлик содир бўлди? Бунинг асосий сабабларидан бири — маиший хизмат корхоналари коллективларида тарбиявий ишнинг етарли даражада йўлга қўйилмаганлигида. Чунки ножўя хатти-ҳаракатлар ҳамиша эътиборда тутилмайди, бунга йўл қўйган айбдорлар умумий йиғилишларда муҳокама этилмайди.

Иккинчи сабаб — раҳбарларнинг ўз қўли остидагиларини яхши назорат этмаётганлигидадир. Буни масалан, 1, 22, 24, 40, 62, 85- ва бошқа сартарошхоналарда мижозлардан ортиқча ҳақ олиш, тушган пулнинг бир қисмини ўзлаштириб олиш фактлари содир бўлганлигини мисол келтириб тушунтириш мумкин.

Назорат йўқлиги туфайли «Техсложбытприбор» бирлашмасининг 48-пунктида қабул қилувчи Ким «рубин» тошини қабул қилаётганда мижоздан 3 сўм уриб қолган, қабул қилувчи Вайсман эса мижознинг тилла буюмини тортаётганда унинг оғирлигидан, пул олаётганда ҳақдан 3 сўм уриб қолган. 14-устахонада ҳам шундай аҳвол содир бўлган. Қабул қилувчи Мурашевич мижозга квитанция ёзиб бермасдан олдинроқ ундан 74 тийин уриб қолганлиги маълум бўлди.

Раҳбарларнинг назорат ўрнатмаганлиги сабабли «Зангори экран» бирлашмасида қатор камчиликлар бўляпти. Масалан, Октябрь район ательесида (мудири Гороховский) ҳалигача телевизорларни ҳеч қандай ҳужжатлар билан расмийлаштирмасдан ремонт қилишади, бироқ тез муддатли деб устама ҳақ олишади.

Шаҳар комитети айбдорларни қаттиқ жазолади. Текшириш материалларига кўра тикувчилик бирлашмасида уч киши ишдан ҳайдалди, беш киши бўйича материаллар ўртоқлик судларига оширилди, 28 кишига жазо чоралари қўлланилди. Шуни таъкидлаш керакки, гап жазоларнинг қаттиқлигида эмас. Назорат ишини кучайтириш, кишилар ўртасида тарбиявий ишни яхшилаш керак — шундагина шаҳар маиший хизматини намунали йўлга қўйиш мумкин.

Т. СОЛИҲОВ,
шаҳар халқ контроли комитети инспектори.

ТОҒЛАРНИНГ НОЁБ ДОРИ-ДАРМОНИ

ФАН ТЕКШИРАДИ, ТАҚДИМ ЭТАДИ

Мумиё — милод асридан III аср илгари — Аристотель замонларидан бери Яқин Шарқ давлатлари, Кавказ ва Ўрта Осиёдаги табобат илмида кенг қўлланилиб келаётган дори-дармон—биостимуляторлардан биридир. Унинг шифобахш хоссалари, таркиби ва табиатда учраши, шароитлари Ўрта асрнинг буюк олимлари ва табиблари Абу Али ибн Сино, Абу Райҳон Беруний, Ибн Батор, Довуд Антокий ва уларнинг замондошлари китобларида акс эттирилган.

Қизиғи шундаки, уни меъёрида истеъмол қилган беморлар фикрига кўра, мумиё асл касалга фақатгина ижобий таъсир кўрсатар экан. Лекин бу хулоса ҳозирги илмий тадқиқотлар билан тўлиқ тасдиқлангани йўқ. Шунинг учун ҳам мумиёдан кўр-кўрона фойдаланиш мақсадга мувофиқ эмас. Аммо шуни айтиш кераки, мумиё XXV аср давомида шифобахш биостимулятор бўлиб инсонларга хизмат қилди ва унинг янги-янги хоссалари кашф этилмоқда. Лекин шунга қарамай, ҳанузгача у дори сифатида СССР Давлат фармацевтика Комитети томонидан тасдиқланганича йўқ. Бунинг асосий сабабларидан бири шундаки, табиий мумиё асл мустақил — эталонли бир хил таркибга эга эмас. Шунинг учун ҳам бу йўлдаги текшириш ва тажрибалар давом эттирилмоқда.

Африка ва араб давлатларида, Эрон, Афғонистон, Покистон, шунингдек СССРда ҳам, Кавказ ва Ўрта Осиёда мумиё тоғлик районларда кенг тарқалган. Мумиё аслнинг дастлабки илмий асосда тасдиқланган шифобахш хоссалари ҳозирда медицина фанлари доктори, профессор О. Шокиров томонидан аниқ мисолларда — суяк синиқларини тузатишда кўрсатилди. Сўнг медицина фанлари доктори Т. С. Козловская (1972 йил, Пятигорск) етти йиллик кузатишлардан кейин мумиёнинг юрак-томир ва асаб касалликларига ижобий таъсири борлигини аниқлади. Кейинги йилларда мумиёнинг асаб касалликларига ижобий таъсир кўрсатиши профессор Н. Мажидов томонидан ҳам маъқулланди.

Ана шу мумиё асл ҳақидаги тарихий ва замонавий маълумотларни тўла-тўкис равишда ўрганиш ва унинг табиатда учраш ҳолатлари ҳамда запасларини аниқлаш мақсадида бундан икки йил муқаддам Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳ. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институти ва Ўлка медицина институти қошида махсус лаборатория ва мумиё тайёрлаш отрядлари ташкил топди. Бу муассаса ходимлари икки йил давомида Ўзбекистон ва унга чегарадош республикалар тоғларида тинмай иш олиб бордилар ва йиғилган мумиёлар махсус лабораторияларда текширилди, бу ишлар давом эттирилмоқда.

Маълум бўлишича, мумиё асл Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон ва қисман Туркманистон тоғлик районларида 1700 дан 4 минг метргача бўлган баландликда кўплаб учрар экан. Ҳозирги кунда фақат Ўзбекистон тоғларида 200 дан ортиқ мумиё асл қазиб олиш мумкин бўлган жойларнинг топилиши ва уларни харитага туширилганлиги унинг табиатда серoблигидан далолат бермоқда. Қизиғи шундаки, география фанлари кандидати З. Ҳакимовнинг кузатишларига ва тоғ овчиларининг айтишларига кўра, бир жойдан мумиё қазиб олинса ҳам, у ерда беш-ўн йил давомида яна қайтадан мумиё пайдо бўлаверар экан. Мумиё кўпинча тоғ жинс қатламларининг бурмаланиб синган қисмларида — ғорларда ва турли кенгликка эга бўлган оддий тоғ жинслари қатлам ёриқларида учрайди. Дарз кетган ва синган тоғ жинслари турли хил нурашга мойил бўлганлиги сабабли ва уларни кейинчалик сув ювганлиги учун тик қоялар, баланд чўққилар ва ғорлар пайдо бўлади. Булар мумиё аслга кон ҳисобланади. Ҳ. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика ҳамда Ўлка медицина институтларининг мумиё лабораторияси ходимлари — марҳум Н. П. Петров ва ёш мумиёшунос олим З. Ҳакимов бошлиқ коллективнинг Ўзбекистон мумиёси бўйича олиб борган илмий ишлари, И. Сафаровнинг мумиё қазиш ва уни тозалаш ишлари салмоқли натижалар билан тугалланди. Бу ишлар натижасида Ўзбекистон ва унга ёндош тоғлардан ҳар йили 500—1000 килограмм тоза мумиё тайёрлаш имконияти борлиги аниқланди. Текширишлар давом этган сари бу миқдорнинг сезиларли даражада ошиб боришидан умидвормиз.

Мумиё юқорида зикр этилган жойларда уч ҳолатда учрайди: агрегат (ғор тубида), дарз ва ёриқлар орасида ва ўзи томиб-қотиб тоза ҳолатда топиладиган мумиёдир. Шулардан табиатда нисбатан кўп тарқалган ва халқ тилида чгида, фанда агрегат мумиёси деб аталган мумиё асосан ғорларда, қор, бўрон ва жала-ёмғирдан бекиниб нафас ростлайдиган турли ҳайвон тезаклари билан ғор шипидан томган мумиё суюқлигининг аралашмаси ёки тапписи-чалмаси ҳисобланади.

Ўрта Осиё халқлари ана шу чгида мумиёсидан ҳам қадим замонлардан то шу кунларгача қишлоқ хўжалик экинларини ўстиришда ва улардан юқори ҳосил олишда фойдаланиб келган эканлар. Бу ишлар Зарафшон ва Исфара дарёсининг юқори оқимида жойлашган ерли аҳоли ўртасида ҳанузга қадар давом этмоқда. Бу ишлар кузатилган жойлардаги деҳқонларнинг уқтиришича, тоғ ёнбағирларида ёз ойлари водийга нисбатан қисқа ва иқлими совуқроқ бўлганлиги учун уларни тезроқ вояга етиб, юқори ҳосил беришлари учун ўзига хос биостимулятор — чгидадан фойдаланишар экан. Уни азоб-уқубат билан ғорлардан қазиб олиб, эшакларда ташиб келтиришар ва экинзорларга гўнг-ўғит сифатида солинар экан. Чгида солинган ерларда экинлар нисбатан тез вояга етиб, серҳосил бўлади.

Бунинг асосий сабабини аниқлаш учун мумиё таркибига мурожаат қилишга тўғри келади. Марҳум Н. П. Петров, мумиёшунос З. Ҳакимов ва мумиёни ҳар тарафлама кимёвий анализ қилган Қ. Тожибоевларнинг текширишларига кўра, мумиё қуйидаги таркибга эга экан. Одатда мумиё асл табиатда қора ва жигаррангда учрайди. Гоҳо унинг сарғиш ва қизғиш рангдагилари ҳам бор. У табиий ҳолатда ёпишқоқ ҳисобланиб, қора сақич ёки смолани эслатади. Асосан органик ва ноорганик моддалардан ташкил топган ва ўзига хос — эчки жуни ҳидига эга. Мумиё таркибида сувда эрувчан органик моддалар — кислоталар, тузлар ва уларнинг эфирларининг миқдори 55—80 процентни, ноорганик моддалар — асосан 10 — 20 тадан ошиқ бўлган микроэлементлар миқдори 20—45 процентга етади.

Табиатда учрайдиган мумиё таркибида яна табиий азот сақловчи селитра ҳам бор. Бундан ташқари, табиий мумиё таркибида гил, қум ва майда тошлар ҳам учрайди. Буларнинг ҳаммаси ўсимликнинг вояга етишида ва серҳосил бўлишида ижобий таъсир кўрсатади. Бундан ташқари, Тожикистон республикасидаги Исфара ва Комсомолобод районларида чгидани пахтазор майдонларига ҳам сепиб, ундан юқори ҳосил етиштираётган айрим бригадалар бор.

Москва қишлоқ хўжалик институтида ўтказилган тажрибаларга кўра, маълум процентли мумиё эритмаси билан ивитилган буғдойлар тез ёрилиб, икки ярим баробар тез илдиз отган, яхши ўсган ва ҳосили ошган, униб чиққан буғдой қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига бардошли бўлган, бинобарин зарарли ва заҳарли химикатлар кам ишлатилган. Бундан ташқари, микробиология саноатида ҳам унинг роли кун сайин ошиб бормоқда.

Ғор агрегат мумиёси — чгидани Тошкент шароитида маълум участкада мевали дарахт — олма ва сабзавотларга ишлатиб кўрдик. Натижа ёмон бўлмади: икки туп олма дарахти тагига бир процентли мумиё қуйилди ва яхшилаб чопилди. Бу туп олмалар қолган — мумиё солинмаган олмаларга нисбатан 10—15 кун илгари етилди, меваси йирик ва нисбатан серҳосил бўлди. Май ойида экилган ва соярок жойдаги помидор кўчатлари нозик ва новча бўлиб ўсди. Июнь ойида эса уларга шира ёпишиб, барглари қовжирай бошлади. Ана шу помидор тупларига ва жўяк ичларига ҳам бир процентли мумиё суюқлиги сепилди, сўнг суғориб чопиқ қилинди. Натижада шира йўқолиб, кўчатлар гуркираб ўсди ва ҳосилга кирди. Шулар қатори бир жўякка ўн дона картошка экилди, булардан 5 тасига икки процентли мумиё суюқлиги берилиб, 5 тасига селитра ўғити солинди. Қарангки, мумиё сепилган картошка тупи остидаги тупроқ «қайнаб», доимо юмшоқ бўлиб турди. Ҳосили йирик, ҳар туп остида 10 тадан 14 тагача текис «қайроқ» шаклидаги картошка олинди. Селитра солинган туплар эса 4—6 дона нотекис картошка берди, холос.

Мана шу зикр этилган тажрибалар халқимиз тажрибаси ва Москва қишлоқ хўжалиги институтида олинган натижалар асосида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ҳ. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институти (З. Ҳакимов), Ўлка медицина институти (И. Сафаров) ҳамда Сабзавотчилик, полиз ва картошка илмий текшириш институтларида (С. Бобохонова) мумиёнинг полиз экинлари уруғига ва унинг ҳосилдорлигига таъсири ўрганилди. Натижада 0,2 процентли мумиё эритмаси билан намланган қовун ва тарвуз уруғлари нисбатан бақувват ва тез униб чиқди, ҳосили ҳар гектарига 28 центнерга ошди, ширинлиги — қанд миқдори эса ўн бир процентга кўпайди. Бу олинган илмий хулосалар яқин келгусида катта полиз майдонларида ҳам синаб кўрилади.

Бу қилинган ишларнинг ҳаммаси, албатта дастлабки — хомаки ёки илмий натижа бўлса ҳам, улар илмий тадқиқотларга муҳтож истиқболли ишдир.

Кези келганда шуни ҳам айтиш кераки, ҳозирги кунда мумиё «шайдолари» жуда кўпайиб бормоқда. Улар билар-билмас мумиёни тоғлар бағридан «шилиб» олмоқдалар. Бу ишлар ўзбошимчалик билан давом этаверса, мумиё запаси беҳудага йўқ бўлиб кетади. Мумиё запасларини зудлик билан муҳофаза қилиш вақти келди. Бу ишда бутун жамоатчилик қатнашиши керак. Шундай қилингандагина мўъжизакор Ўзбекистон мумиёси яна бир неча йиллар давомида халқимизга хизмат қилади, деган умиддамиз.

М. ЗОКИРОВ,
геология-минералогия фанлари доктори.

«ГипроНИИполиграф» давлат лойиҳа илмий-тадқиқот институтининг Тошкент филиали коллективи шаҳримиз ва республикамизнинг ўзга шаҳарларида келгусида бунёд этиладиган полиграфия ва китоб магазин биноларининг лойиҳаларини яратишда алоҳида жонбозлик кўрсатмоқда. Яқинда институт ходимлари Жиззах областида бунёд этилган босмахона биноси лойиҳасини яратдилар. Уни Сиз чапдаги суратда кўриб турибсиз. Ўнгдаги суратда эса институтнинг бир группа ижодий ходимлари (чапдан-ўнгга) Қобил Тоиров, Раиса Воронова, Алишер Турғунов, Жанна Сарафянц ва Анатолий Левинлар тасвирланган. Улар иш чизмасини муҳокама қиляптилар.

И. Шоиногомов фотоси.

Меросимиз хазинасидан

БИР БАЙТ ТАҚДИРИ

Одатда шундай шоҳ байтлар бўладики, улар бутун бир асар моҳиятини ўзида тўла ифода этадилар. Алишер Навоийнинг

Одами эрсанг демагил одами —
Ониким, йўқ халқ ғамидин ғами —

байти шоирнинг беш буюк достондан иборат гениал «Хамса»си мазмунини ўзида мужассамлантирганлиги ҳаммага маълум.

Шунга ўхшаш ҳолатни Навоийнинг бошқа асарлари мисолида ҳам кўриш мумкин. Чунончи, шоирнинг сўфиёна — пантеистик қарашларига якун ясовчи «Лисонут-тайр» достонида инсонга мурожаат қилиб айтилган

Ўз вужудингга тафаккур
айлагил,
Ҳар не истарсен
ўзунгдин истагил, —

байти мазкур мураккаб асар моҳиятини ўзида жамулжам этади.

Агар Алишер Навоий «Хамса»нинг биринчи достони «Ҳайрат-ул-аброр»да юқоридаги олий шиорни ўртага ташлаб, уни ижтимоий-ахлоқий жиҳатдан асослаб берган бўлса, кейинги достонларда, айниқса, «Фарҳод ва Ширин»да уни кенг эпик планда, бош қаҳрамоннинг умумхалқ манфаатлари йўлида кўрсатган ҳайратомуз буюк жасоратлари тимсолида бадиий гавдалантирган.

Аммо «Лисонут-тайр»да аҳвол бирмунча бошқачароқ. Шоир қушларнинг ўз подшоси Симурғни излаш йўлидаги машаққатли саргузаштларини тасвирлаш фонида қайд этилган хулосага келади. Асар хотимасида мураккаб сўз ўйини асосида Симурғни излаган ўттиз қуш ўзларини ўша Симурғ сифатида кўрдилар, деган поэтик фикр илгари сурилган:

Ким қилиб Симурғ ул
ўтуз қуш ҳавас
Ўзлари кўрдилар ул
Симурғу бас.

Бу хулоса шоирнинг ваҳдати вужуд (борлиқда бирлик) концепциясига асосланувчи «Ўз вужудингга тафаккур айлагил, ҳар не истарсен ўзунгдин истагил» даъватига тўла ҳамоҳанг ва мосдир.

Бироқ «Лисонут-тайр» достонининг ҳозирги ёзувдаги нашри, шунингдек, бу асар ҳақидаги қатор тадқиқотларда асар ғоявий моҳиятини очиб берувчи мазкур байт

Ким қилиб Симурғ
ўттуз қуш ҳавас,
Ўзларин кўрдилар,
ул си мурғу бас, —

тарзида бузиб ёзилган. Биз бу ўринда атайлаб «бузиб ёзилган» иборасини ишлатдик. Чунки достоннинг мавжуд барча қўлёзмаларида, шунингдек, илмий-танқидий матнида ҳам иккинчи «Симурғ» сўзи нашрдагидек «си мурғ» тарзида айрим ҳолда эмас, балки қўшиб ёзилган. Иккинчидан, бу сўзни Симурғ — қуш номи маъносида эмас, ўттиз қуш (си мурғ) тарзида ёзсак ва тушунсак маъно бутунлай ўзгариб, шоир айтмоқчи бўлган фикрнинг тескари ифодаси ҳосил бўлади. Ана шу тарзда битта сўзни бузиб ёзиш оқибатида биз Навоийни пантеист мутафаккир эмас, балки ҳақиқатга хилоф равишда атеист файласуф тарзида нотўғри талқин қилган бўламиз. Шунга кўра мазкур сўзни тўғри ёзиш ушбу ўринда принципиал аҳамият касб этиб, асар фалсафий мазмунини тўғри тушунишда асосий калит вазифасини ўтайди. Шунингдек, нашрга тайёрловчи бу байтнинг биринчи мисрасидаги «ул» сўзини тушириб қолдирғанки, бундан бир ҳижо етишмай, вазнда сакталик вужудга келган.

Кўринадики, «Лисонут-тайр» моҳиятини белгиловчи юқоридаги байт нашрга тайёрловчининг айби билан «оғир қисмат»га дучор этилиб, китобхон ва тадқиқотчиларни чалғитган, уларни мантиққа зид тескари хулосалар чиқаришга олиб келган. Шу сабабли Алишер Навоий асарлари матнини ҳозирги жорий ёзувда чоп этишда ниҳоятда эҳтиёткор муносабатда бўлиш керак.

Ш. ШАРИПОВ,
филология фанлари кандидати.

• Санъат хабарлари

УСТОЗГА ТАКЛИФ

Германия Федератив Республикасининг балет солисти Жаклин Аҳмедова СССР халқ артисти Бернора Қориевани ўзининг янги спектакли премьерасига таклиф этди. Бовариялик артист ўзбек балеринасини ўзининг мураббийси ва муаллими деб ҳисоблайди. Жаклин Аҳмедова бир неча йил давомида Тошкентдаги Навоий номли опера ва балет театрида Бернора Қориева раҳбарлигида стажировкадан ўтди. Ўша пайтда Бернора Қориева ўз маҳорат сирларини, ижрочиликдаги янги қирраларини меҳмон қиз билан ўртоқлашиб, Ж. Аданнинг «Жизель», П. Чайковскийнинг «Оққуш кўли», «Уйқудаги гўзал» балетларидаги севимли партияларни яхши ўрганиб олишига кўмаклашди.

Ғарбий Германиялик врач, миллати ўзбек, ГФР—СССР дўстлик жамияти активистининг фарзанди бўлган Ж. Аҳмедова совет балет санъати мактабида таълим олди. У классик ва замонавий спектакллардаги ролларни муваффақиятли ижро этмоқда. Бовариялик балерина Тошкентга, ўз устозига йўллаётган кўплаб тақризлар ана шундан далолат беради. Энди эса Жаклин ўз устозини янги балет премьерасига таклиф этди.

СПЕКТАКЛЬ ПРЕМЬЕРАСИ

И. Охунбобоев номидаги Андижон музикали драма ва комедия театри А. Қодирийнинг «Меҳробдан чаён» романи асосида саҳналаштирилган спектакль премьерасини кўрсатди. Янги постановка музикасини композитор Т. Орифхўжаев басталади.

Ижодий коллектив анъанага кўра, ўзининг янги ишини Комсомолобод районидаги халқ театри саҳнасида намойиш қилади. Профессионал артистлар бу театр билан ижодий ҳамкорлик қилиш тўғрисида шартнома тузганлар. (ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

«Зангори ёқилғи» билан ишлайди

БЕРЛИН. ГДР жанубидаги округ маркази — қадимий Зуль кўчаларида яқинда пайдо бўлган такси машинаси умуман бошқа машиналардан ҳеч фарқ қилмаса ҳам, аммо у шаҳарда двигатели газ ёрдамида ишлайдиган бирдан-бир машинадир.

Зуль автокомбинатида «зангори ёқилғи» билан ишлаш учун қайта жиҳозланган янги машинанинг дастлабки синовлариёқ бу янгиликнинг самарадорлиги ва истиқболлилигини тасдиқлади. Бензин ўрнига ишлатиладиган ва иккита махсус баллонга жойланадиган суюлтирилган газ асосида ишлатила бошланган машинанинг қуввати камайгани йўқ, унинг бошқа хусусиятларига ҳам шикаст етмади. Бундай автомобилдан чиқадиган газ атроф-муҳитни мутлақо булғатмайди, бундан ташқари унинг арзон тушиши ва тежамлилиги ҳам шак-шубҳасиз фазилатлари жумласига киради.

Бу — ГДРдаги яккаю-ёлғиз эксперимент эмас. Мамлакатда кўпдан бери айрим турдаги машиналарни газ билан ишлашга ўтказиш соҳасида синовлар олиб борилмоқда.

АНГОЛАНИНГ ТАЛАБИ

ПАРИЖ. Ангола Халқ Республикаси Лондон расмий доираларидан Англия территориясида қотиллар ёлланиб, махсус тайёргарликдан сўнг АХРнинг қонуний ҳукуматига қарши юборилаётганлигига чек қўйилишини талаб қилди. Ангола элчихонасининг бу ерда тарқатилган ахборотида шундай дейилади.

Қурол билан мамлакат территориясида қўлга тушган ва контрреволюцион фаолиятда айбдор деб топилган кишиларга қарши Ангола маъмурлари энг шафқатсиз чораларни кўрадилар, деб таъкидланади ҳужжатда.

1976 йил июлида АХРга қарши агрессияда қатнашган ажнабий ёлланма аскарлар группасининг иши юзасидан ўтказилган очиқ суд мажлиси якунида АҚШнинг бир гражданини ва уч инглизни пойтахт суди олий жазога ҳукм қилган эди.

∴ ∴ ∴

ЛУАНДА. Рейган маъмурияти Анголадаги вазиятни беқарор қилиш учун ҳар қандай воситалардан хазар қилмаяпти, деб таъкидлайди Ангоп ахборот агентлиги ўз шарҳида.

Ғарбий Европада ёлланаётган қотилларга, сўнгра ЖАР ва Намибия территориясидан АХРга қарши ҳаракат қилишлари учун махсус лагерларда газандалик усуллари ўргатилмоқда, деб хабар қилади Ангоп агентлиги.

НИГЕРИЯДА ЯНГИ УНИВЕРСИТЕТ ОЧИЛДИ

ЛАГОС. Нигерия олий мактаблари қаторига яна бир ўқув юрти — Имо штатининг пойтахти Оверри шаҳрида очилган технология университети қўшилди. 216 нафар студентни университетга қабул қилиш маросими тантанали вазиятда ўтди. Улар инженерлик, қишлоқ хўжалиги, маъмурий ва бошқа факультетларда таълим оладилар.

Кейинги икки йил мобайнида Нигерияда бешта янги университет ишлай бошлади. Олий мактабни замонавий ўқув ва лаборатория ускуналари билан жиҳозлаш учун ажратилаётган маблағ йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Нигериянинг 1982 йилги давлат бюджетида университетларнинг эҳтиёжлари учун 757 миллион найр миқдорида маблағ ажратиш кўзда тутилган. Бу эса ўтган йилдагига нисбатан қарийб уч юз миллион найр кўпдир.

Ҳукумат мамлакатда техника институтлари ва университетларини кўпроқ ташкил қилишга катта эътибор бермоқда. Бу эса ҳукуматнинг саноатни ривожлантириш ва қишлоқ хўжалигини модернизация қилиш юзасидан ўтказаётган сиёсати манфаатларига мос бўлиб тушади. Оғир саноатнинг қурилаётган корхоналари учун, энергетика проблемаларини ҳал этиш учун, аҳолини озиқ-овқат маҳсулоти билан таъминлаш программасини бажариш учун республикага мутахассислар зарур.

Маориф системаси олдига қўйилган мақсадлар, дейилади Нигерия президенти Шеху Шагаранинг Оверри университети профессор-ўқитувчилар составига ва студентларига йўллаган мактубида, ягона, кучли ва ўз-ўзини таъминлаган давлатни, қудратли ва барқарор экономикани вужудга келтириш вазифаларини бажаришга қаратилгандир.

М. КРЮКОВ.

ИЕРОГЛИФЛИ ЁЗУВ МАШИНАСИ

Гонконгда хитой тилидаги текстларни 16.000 иероглифлардан фойдаланган ҳолда ёзиш учун 250 клавишали ёзув машинкаси ишлаб чиқилди. Битта иероглифни босиш учун ўрта ҳисобда учта клавишани босиш керак бўлади. Хитойча ёзувни биладиган киши шу машинкада ишлашни бир ҳафтада ўрганиб олиши мумкин.

ФОТООБЪЕКТИВДА — КУБА.

Бу йил Куба Республикасининг меҳнаткашлари Батиста диктатураси ағдариб ташланганлигининг 33 йиллигини кенг нишонладилар. Озодлик ороли социализм қурилиши йўлидан дадил олға бормоқда.

СУРАТДА: республика пойтахти Гавана шаҳрининг панорамаси.

ПОРАХЎР ВРАЧ

РИМ. Италияда таниқли медицина профессори, рак касалликлари соҳасида катта мутахассис Г. Морикка шармандаю шармисор бўлди. Жуда катта пора олганлиги учун суд қарори билан 9 йилга озодликдан маҳрум этилди. Медицина билан шуғулланиш унга умрбод тақиқлаб қўйилди. Унинг шериклари ҳам турли муддатлар билан қамоқ жазосига ҳукм қилиндилар.

Профессор Морикка Римдаги «Режина Елена» онкология институтининг бош врачи эди. Терговда у сўнгги ўн йил мобайнида ўз амалидан шахсан бойиш мақсадида фойдаланиб, институт касалхонасига беморларни улардан пул олиш эвазига жойлаштирганлиги аниқланган. Жиноий ишларига у бошқа врачларни ҳам жалб этиб, «кенг кўламда» иш олиб борган. Улар профессор хусусий практика олиб борган «Валле Жулия» клиникасига беморларни юбориб турганлар. Кабул охирида Морикка беморларни текширувдан ўтиш учун институт касалхонасига ётишни маслаҳат берар, муайян миқдордаги пул эвазига ёрдам беришни ваъда қиларди.

Морикка пухта ўйлаб иш кўрарди. Малакали медицина ёрдамини олишга муҳтож бўлган кишиларнинг иложи қолмас эди. «Режина Елена» клиникасига жойлашиш уларга 500 мингдан 1 миллион лирагача тушарди. Тергов органлари бу касалхонага ҳақиқатда фақат «Валле Жулия» хусусий клиникаси орқали, яъни ҳамманинг «ҳурматига сазовор» профессор Морикка орқали жойлашиш мумкин, деган хулосага келдилар.

«Режина Елена» институтининг ходимлари мўмайгина пора олганлиги билан боғлиқ бўлган жанжал, деб таъкидлайди «Унита» газетаси, мамлакатдаги бутун медицина хизмати системасининг ғоят самарасиз эканлиги ва таназзулга юз тутганлигидан далолат беради. Кейинги вақтларда, деб ёзади газета, кўпгина давлат медицина муассасаларидаги порахўрлик ва фирибгарлик тўғрисида Италия гражданларидан анчагина ташвишли сигналлар келиб турибди.

В. СОЛОМИН.

«Бу қизиқ» ЧАПДАСТ ИНЖЕНЕР

Харьков область Первомайский посёлкасидан инженер В. Ноздрачев область техника уйидаги ишлаб чиқариш новаторлари ижодий виставкасига митти трактор билан митти автомобиль келтирди.

Моҳир инженер ясаган трактор томорқаларда синовдан яхши ўтди. Пенсионерлар, уй бекалари, ўспиринлар уни бемалол бошқара оладилар. Маҳаллий мактаб болалари эса митти автомобилни ҳайдашни ўрганмоқдалар. Бу ерда Владимир Иванович жамоатчилик асосида техника ижоди тўгарагига бошчилик қилмоқда.

В. Ноздрачевнинг ихтиролари ва рационализаторлик таклифлари туфайли у ишлаётган автобазада ярим миллион сўм маблағ тежаб қолинди. Унинг кўпгина техник янгиликлари Харьков областининг корхоналари ишлаб чиқараётган харидоргир моллар тайёрлашда қўлланилмоқда.

(ТАСС).

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

С. ҚУРБОНОВА: Мен ўн беш йил Ёзёвон районида колхозчи бўлиб ишлаганман. Ҳозирги кунда эса район марказидаги нон комбинатида меҳнат қиляпман. Бу ерда ишлаётганимга ҳам ўн бир йилдан ошди. Айтишларига қараганда, кўп болали оналар иш стажларига қараб 50 ёшдан пенсияга чиқиши мумкин экан. Корхонамиз маъмуриятига бу ҳақда гапирсам улар олдинги иш жойингиздан (яъни колхоздан) пенсияга чиқишингиз мумкин дейишди. Ҳозир саккиз болам бор. Ёшим 51 да. Ҳозир қарилик пенсиясига чиқишга ҳақлиманми? Мен қаердан (ҳозир ишлаб турган корхонамданми ёки колхозданми) пенсияга чиқишим керак бўлади?

Жавоб: 1956 йилда чиққан Давлат пенсиялари тўғрисидаги қонунга мувофиқ қишлоқ жойларда доимий яшовчи ва қишлоқ хўжалиги билан боғланган гражданларга пенсиялар белгиланган нормаларнинг 85 проценти миқдорида тайинланади. Бир жойдан бошқа жойга кўчиб ўтган ҳолларда илгариги тайинланган пенсия қайта ҳисоб-китоб қилинмайди. Агар пенсионер қишлоқ жойда яшаб туриб, қишлоқ хўжалиги билан алоқа боғлаган ёки алоқасини узган тақдирда ҳам пенсия қайта ҳисоб-китоб қилинмайди. Юқоридаги мисолда эса қишлоқ хўжалиги билан алоқа узилган. Шунинг учун ҳам пенсия умумий тартибда яъни беш ёки ундан ортиқ бола туғиб, уларни саккиз ёшгача тарбиялаб ўстирган кўп болали оналарга ўн беш йил иш стажи мавжуд бўлганда ва ёшлари 50 га кирганда тайинланади. Бу демак, сиз пенсияга чиқиш учун комбинатда яна тўрт йил ишлашингиз лозим.

* * *

А. ЖУМАНОВ: Мен 1980 йилнинг август ойидан бошлаб Тошкент трактор заводида ишлаб, шу заводга қарашли 7-эркаклар ётоқхонасида яшай бошладим. Ўтган йилнинг март ойида уйланганлигим сабабли у ердан чиқиб кетдим. Ҳозир оилам билан бир кишининг хонадонида ижарада яшаб турибмиз. Лекин ҳамон ётоқхонада пропискада турибман. Хўш, у ерда пропискада бўлганлигим учун ётоқхонада яшаб турганлар қаторида ётоқхона ҳақини тўлашим керакми?

Жавоб: Ўзбекистон ССР Граждалик қонунлари кодексининг 375-моддасига асосан ва республика Министрлар Совети томонидан тасдиқланган махсус қоидаларга мувофиқ ётоқхоналарда яшаб турган ва меҳнат муносабатларини узган мавсумли ва вақтинча ишловчи ходимлардан, шунингдек ўз ихтиёрлари билан ишдан бўшаганлар ва бошқа сабаблар билан давлат кооператив жамоат ташкилотлари билан бўлган меҳнат муносабатларини узган ёки ётоқхонадан жой олиб турган ва кейинчалик бу ердан чиқиб кетган гражданлардан ижара ҳақини ундириш кўчиб кетган кунидан тўхтатилади.

* * *

Ф. ҲИДОЯТОВ: Ишлаб чиқаришда қандай ишчилар малакали ишчилар саналади?

Жавоб: Ўрта ва ундан юқори мураккабликдаги ишларни бажариш имконини берадиган назарий билимга ва амалий кўникмага эга бўлган ишчилар малакали ишчилар саналади. Қоида бўйича ўрта мураккабликдаги ишларни бажариш учун керак бўладиган билим ва кўникмага эга бўлиш учун ўрта маълумотли киши камида 6 ойлик махсус таълим ҳам олиши лозим. Одатда ишлаб чиқаришда III—IV разряддан юқори разрядга эга бўлган ишчилар малакали ишчилар саналади.

А. ҲАСАНОВ,
юрист-консультант.

ШУНДАЙ ОДАМЛАР БОР БЎЛСИН

ИЛМ ШАЙДОСИ

Илм-фан йўли — нурли йўл. Бу нур одамлар ҳаётига, турмушига, бахтли яшашига доим нурафшонлик бахшида этиб туради. Доноларнинг, шоиру ёзувчиларнинг асарлари ҳаётда қандай яшашга, инсонийликка ўргатса, олиму фозилларнинг ихтиролари одамларнинг барча эҳтиёжларини қондириб боришга хизмат қилади. Умрини илм-фанга, одамлар бахти-саодатига бахшида қилган фидокорларни, олим, фозил деб бежиз айтмаймиз. Таниқли химик олим Насриддин Сирожиддинов фан йўлидаги фидокорлардан бири. У химия фанига ўзининг бор қобилиятини, ҳиссасини қўшмоқда.

Одатда, ёшликда туғилган чин ният бир умр қалбга муҳрланиб қолади, у одам боласини ҳаётнинг сўқмоқ йўлларидан аста-секин етаклаб, кенг равон йўлга олиб чиқади. Шу ниятга бутун кучқувватини, иқтидорини бағишласа, катта манзилга етади. Насриддин акада ҳам шундай бўлди. У ёшлигидаёқ химия фанига, мўъжизакор илмга ҳавас қўйди, унга ихлос билан интилди. Ўрта мактабдаёқ ҳамма фанлар қатори химия фанини севиб ўқиди. Ана шу ихлос уни химия оламига етаклади.

Урушдан кейинги оғир йиллар эди. Насриддин ака қийинчиликларни енгиб, шу оғир йилларда Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институтини тамомлади. Химиянинг сирларини ўрганиш — «нина билан қудуқ қазишдек» машаққатли эканини ҳеч кимга сир эмас. Насриддин ака бу йўлда машаққат чекди, изланди. Институтни тугатгач, Ленинграддаги химия-технология институтида СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, атоқли химик олим Н. А. Торопов раҳбарлигида кандидатлик диссертациясини ёқлади.

Олимлар синчков ва башоратчи бўлишади, улар келажаги порлоқ талантни дарров сезиб олишади. Насриддин Сирожиддиновда химия фанига истеъдоди борлигини сезган олимлар унга яна ҳам истиқболли йўлларни кўрсатишди. У Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Химия институти силикатлар лабораториясига бошлиқ бўлди.

Интилганга толе ёр экан. Насриддин ака шу институтда узоқ йиллар химия сирларини ўрганди, ҳамкасб олимлар билан ҳамкор-ҳамфикр бўлди, улар билан ҳамжиҳатликда иш олиб борди. Бағри кенглик, боғбондек меҳрибонлик яхши олимларга хос фазилатдир. Насриддин ака ўзи ишлаётган лабораторияда ажойиб шогирдлар етиштирди, уларнинг кўплаб изланишлари халқ хўжалигига тадбиқ қилинди, бир неча ёш олимлар унинг раҳбарлигида кандидатлик диссертациясини ёқлади.

Олимнинг ўзи эса ўнлаб мақолалар, монографиялар яратди.

Химик олимнинг ҳаёт йўлида яна бахт кулиб боқди. Насриддин ака Сирожиддинов Ленинград олимлари ҳузурида диссертация ёқлаб, химия фанлари доктори деган унвон олиб қайтди. Мана шундан бери ўн йилга яқин вақт ўтди. Ажойиб химик олим ҳамон изланишда, химиядан мўъжизалар яратиш иштиёқида ёнади.

Яхши олимнинг шогирди ҳам, эл олдида юмуши ҳам кўп бўлади. Насриддин ака Сирожиддинов химия институтида бошланғич партия ташкилотининг секретари, Ўзбекистон «Билим» жамиятининг актив аъзоси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси қошидаги бир неча Советларнинг аъзосидир. Олим ишхонада кўпчиликка маслаҳатдош, оиласида меҳрибон ота, дўстлар даврасида дилкаш кишидир.

Инсон меҳнатини жонажон Коммунистик партиямиз ва ҳукуматимиз доим муносиб тақдирлайди. Насриддин Сирожиддинов ҳам меҳнатига яраша Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали ва бошқа қатор мукофотлар билан тақдирланди.

Катта ниятга чин ихлос билан интилган одам бахтга шундай эришади.

Т. РАСУЛЕВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Эстафета давом этмоқда

Рига кемасозлик заводи спорт-техника клубида яхши спортчилар ва моҳир жангчилар тайёрланади.

Корхонанинг ёш ишчилари, оталиққа олинган 46-ўрта мактаб ва 22-ҳунар техника билим юртининг қарийб 200 ўқувчиси жамоатчи тренерлар — завод ишчилари бошчилик қилаётган тўртта секцияда мунтазам шуғулланадилар, автомобилни бошқаришни ўрганадилар, техниканинг ипкир-чикиригача билиб оладилар. Ҳарбийлаштирилган кросс, тўсиқли йўлкани забт этиш бўйича мусобақалар ўтказиш, армия сафига ҳали чақирилмаган ёшларнинг ёзги ва қишки спартакиадаларини ўтказиш бу ерда анъанавий бўлиб қолган. ДОСААФчи — ташаббускорлар ўз кучлари билан яхши спорт базаси бунёд этишди. Бу ерда ёпиқ отиш тири, сув-мотор спорти ишқибозлари учун эллинг бор. Автомоделчилар ва кемамоделчилар учун ҳатто кичик кордодромлар ҳам бор. Дарвоқе, заводнинг ёш ишчиси Николай Ефимов кема модели спорти бўйича ўтган йилги Бутуниттифоқ биринчилигида кумуш медални қўлга киритди. Энди эса секция бошлиғи инженер-технолог, А. Михнивич каттагина группа билан машғулот ўтказмоқда.

— Спорт ёшларимиз орасида кенг оммалашган, — дейди завод спорт-техника клубининг раиси Г. Винников. — Биз стадионимизда уч кураш бўйича мусобақаларни тез-тез ўтказиб турамиз. Автомашинани аъло даражада бошқариш, аниқ нишонга отиш, сузишни билиш — бу сифатлар ҳақиқий солдат учун зарурдир. Ҳар бир ДОСААФ комитети бундай мусобақаларни ташкил этиши мумкин.

Кўпгина кемасоз ёшлар ҳозир Совет Армияси ва флоти сафларида хизмат қилмоқда. Уларнинг кўпчилиги жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси, фаол спортчилардир. Бу ҳақда йигитлар хизмат қилаётган қисм ва бўлинмаларнинг командирларидан клуб раиси номига келаётган кўплаб хатлардан билиш мумкин. Уларнинг деярли ҳаммаси хизматини тугатгандан сўнг қадрдон заводига, уларни спорт билан дўстлаштирган ДОСААФ спорт-техника клубига қайтиб келади. Улар энди ўз тажрибасини тез орада бўлғувчи солдат ёшларга ўргатадилар.

Тошкентдаги «Сувенир» фабрикаси маҳсулотларига бўлган талаб йил сайин ортиб боряпти.

СУРАТДА: [юқорида] шу корхонанинг пешқадам ишчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Н. Мирзааҳмедова тасвирланган.

∴ ∴ ∴

Акмал Икромов районидаги ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида юқори синф талабаларига турли касб-ҳунар ўргатиш яхши йўлга қўйилган.

СУРАТДА: [пастда] комбинатнинг тикувчилик бўлимида амалий машғулот пайти.

И. Шоинғомов ва М. Нуриддинов фотолари.

ОЛТИНЧИ ЎРИНДА

Чим хоккейи бўйича жаҳон чемпионатида биринчи марта иштирок этаётган СССР терма командаси спортчилари Ҳиндистоннинг Бомбай шаҳрида сешанба куни ниҳоясига етган биринчиликда олтинчи ўринни эгаллашди. Улар ўзларининг бешинчи ўрин учун бўлган якунловчи учрашувларида мусобақа мезбони, собиқ жаҳон чемпионига 1:5 (1:2) ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

Олтин ва кумуш медаллар учун Австралия терма командасини ўн бир метрликдан тўп уришлардан сўнг (асосий ва қўшимча вақтларда 2:2 ва 3:3 ҳисобида дуранг бўлди) мағлубиятга учратган икки марта Европа чемпиони — ГФР хоккейчилари, шунингдек голландларни 4:2 (3:1) ҳисобида енгган икки марта жаҳон чемпиони — Покистон спортчилари беллашдилар.

СОВЕТ ШАХМАТЧИСИ ПЕШҚАДАМ

БЕЛГРАД. Ноно Гаприндашвили Ван дер Миени мағлубиятга учратиб, Югославиянинг Яйце шаҳрида ўтаётган халқаро хотин-қизлар шахмат турнирининг икки туридан сўнг пешқадамлик қилмоқда. Совет шахматчиси 2 очкога эга. Мусобақанинг бирданига тўрт қатнашчиси бир яримтадан очко тўплаган.

(ТАСС).

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

БОЛАФУРУШЛАР

Оилада фарзанд дунёга келса, ота-она ўз севинчини ичига сиғдира олмайди; боланинг толеини ўйлаб умидбахш исмлар қўяди. Тетапоя қилаётган мурғакнинг оёқларига завқ билан қарайсиз. Аммо капитализм исканжасидаги болаларнинг бу илк қадами не-не ташвишли йўлларга тушишини ота-она қайдан билсин!..

Қуйидаги воқеа Италиянинг Мадоние шаҳрида рўй берган: 12 ёшли Вита Патти елиб кетаётган машина кабинасидан ўзини улоқтиришга жазм этади. Маълум бўлишича, Витанинг ота-онаси олти фарзандидан учтасини бойларга «инъом» этган. Пул билан дунё супирадиган бойлар ўз навбатида болаларни «фарзандликка» қабул этишга ваъда беришди.

«Мен болаларимнинг келажаги ҳар ҳолда яхши бўлар деган умидда эдим», дейди болаларнинг отаси Патти оғир турмушидан ўпкаланиб. Патти ўз оиласи билан таъриф қилиб бўлмайдиган кичик ҳужрада яшайди. У истиқомат қилган жойда на бир зиёлик, на оддий турмуш учун шароит бор. Оилада ишга ёлчиган бирор киши йўқ. Жуфт-жуфт қора кўзлар йўқ нонга илтижо билан боқишади. Ҳа, ана шу бир парча нон деб Патти ўз болаларини сотишга мажбур бўлади. Кичик Вита эса ўзининг сотилганини англагач, ўзгалар қўлида қул бўлишдан кўра, ўлимни афзал кўрди...

Худди шу мамлакатнинг ўзида турмуш даражаси ниҳоятда паст бўлганлиги сабабли ташландиқ гўдакларнинг сони кундан-кунга ошиб бормоқда. Уларни бағрига босадиган илиқ қалб, бошини силайдиган меҳрли қўллар қайда! Ҳукумат маъмурияти онаизорлар учун бирорта чора топишга ожизлик қилмоқда. Бу ҳақда Италиянинг ҳафталик «Экспрессо»си чуқур изтиробини баён этади. Ҳукумат ташландиқ гўдак учун йилига 20 қути сигарет сотиб олишга лойиқ маблағ ажратади, холос. Ваҳоланки, кўчада дайдиб юрган кўппакни тарбияга олганлар учун бундан икки баробар кўп пул сарф қилинмоқда.

Инсон юрагига аянч ўтини қалайдиган нарса, Гондурасда чиқадиган «Пренса» газетаси XX аср болафурушлари тўғрисида ахборот берди. Маълум бўлишича, АҚШ ва Канада мамлакатларида қулфурушлар гуруҳи мавжуд экан. Махсус шайкалар Лотин Америкасидаги ночор оилалардан арзон-гаровга минг хил найранг, мақом ва товламачилик билан болаларни сотиб олиб, ўз навбатида уларни фарзандсиз бойларга юқори нархда пуллайдилар. АҚШ ва Канадада бир оқ танли боланинг «баҳоси» 50 минг доллар туради.

Америкалик Митчел Костер ва унинг рафиқаси фарзандларининг орқасидан бошқачароқ орзу-ҳавас кўришди. Улар 11 ойлик қизчаларини «Бьюик» автомашинасига алмаштириб олишди...

Турмуш дардидан мутлоқ бехабар бўлган франциялик бой ойимчалар 25 минг франк сарф этиб, «пулдан туғилган» гўдакка доялик қиладилар: шу билан фарзанд «нашидасига» ҳам муяссар бўлишлари мумкин.

Пул учун энг қабиҳ жиноятлар қилишга тайёр, одам қиёфасида юрувчи махлуқларнинг яна бир тури топилди: Колумбиядаги туғруқхонада кўзи ёриган она ўз фарзандини бутунлай кўрмаслиги ҳам мумкин. Туғруқхонада хизмат қилаётган оқ халат кийиб қора ишлар қиладиган нусхалар «болангиз ўлик туғилди», дейиш билан болани пинҳоний равишда океанлар оша ўзга ўлкаларга жўнатиб сотмоқдалар.

Аниқ маълумотларга қараганда, Германия Федератив Республикаси ҳамда Голландияда сотиб олинган болаларни расамади билан тарқатадиган «марказлар» бўлиб, улар фарзандсиз боёнларни бола билан таъминлар экан.

Ҳа, «эркин дунё» деб аталмиш капиталистик мамлакатларда пул жиннисига учраганлар болалар билан савдода даллоллик қилишлари ҳам мумкин: махсус агентлар харидордан икки минг доллар ундириб қолиши қайд этилади.

М. НАБИЕВ.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

23 ЯНВАРДАН БОШЛАБ

ЯНГИ ПРОГРАММА

АРЕНАДА БИРИНЧИ МАРТА

«ПАҲЛАВОН ВА ШЕР» АТТРАКЦИОНИ

Ижро этувчи Виктор ЯРОСЛАВЦЕВ.

РСФСРда хизмат кўрсатган артист Людмила КОТОВА раҳбарлигидаги

«РЕТРО» СТИЛИДА ЎРГАТИЛГАН ИТЛАРНИНГ НОМЕРЛАРИ.

ВИКТОР РОДОХОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ АКРОБАТЛАР АНСАМБЛИ

ДОҒИСТОН АССР ХАЛҚ АРТИСТИ, ДОРБОЗ ҚУРБОН ҚУРБОНОВНИНГ ЧИҚИШЛАРИ.

Масхарабозлар группаси янги репризлар, масхарабозликлар, интермедиялар ижро этадилар.

Томошалар соат 19.30да, шанба кунлари соат 16 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 13, 16 ва 19.30да бошланади.

КАССА СОАТ 10. дан 20.00 гача ИШЛАЙДИ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда. 44-35-91, 44-35-84, телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

ШАҲАР ВЕТЕРИНАРИЯ — САНИТАРИЯ СТАНЦИЯСИ

итлар, қора моллар, паррандалар, асаларилар эгаларининг диққатига шуни маълум қиладики, ССР Иттифоқи Ветеринария уставининг талабларига ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг 1981 йил 25 июндаги «ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЖАМОАТ ТАРТИБИ, ОБОДОНЛАШТИРИШ ВА САНИТАРИЯ ҚОИДАЛАРИ» қарорига биноан

Улар ўзларида мавжуд бўлган уй ҳайвонлари, итлар, паррандалар ва асаларилари январь — июнь ойлари мобайнида юқумли касалликларга қарши кўригидан ва ветеринария ишловидан ўтказиш учун территориал ветеринария шифохоналарига олиб бориб кўрсатиш ва келиб кўриш учун буюртмалар беришга ҳар йили мажбурдирлар.

Уй ҳайвонларини, итларни, паррандаларни ва асаларилар ни рўйхатдан ва ветеринария ишловидан ўтказишдан бош тортган кишилар белгиланган қонун бўйича жавобгарликка тортиладилар.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
11-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982 — 83 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ КАДРЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: ёритиш тармоқларининг электр монтажчиси, иккиламчи занжирлар коммутацияси бўйича электр монтажчи, автоматика ва контроль-ўлчов асбобларини тузатиш бўйича слесарь, киномеханик (фильмларни текшириш ишини биладиган), радиотелевизион аппаратураларга хизмат кўрсатиш ва тузатиш бўйича радиомеханик.

БИЛИМ ЮРТИГА 8 — 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН, 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 1 — 3 йил.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртига тўлиқсиз ўрта маълумотлилар группасига кириб уч йил ўқиганлар ўрганган касби ҳақида ва тўлиқ ўрта маълумот ҳақида диплом оладилар. Улар кунига уч маҳал иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар;

билим юртига ўрта маълумотлилар группасига кириб бир йил ўқиганлар ўқиш даврида ҳар ойда 76 сўмдан стипендия оладилар, ишлаб чиқариш практикаси даврида меҳнат ҳақининг 33 процентини (электромонтажчилар группасидаги ўқувчилар эса иш ҳақининг 50 процентини) оладилар.

Билим юртида эшкак эшиш ва бокс бўйича ихтисослаштирилган спорт группалари ташкил этилмоқда.

Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар электромонтажчи ихтисоси бўйича ўқишга кирсалар ётоқхона билан таъминланадилар. Улар учун ўқиш муддати қисқартирилган: ўрта маълумотлилар 7,5 ой, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар эса 10,5 ой ўқийдилар.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Билим юртини битирганлар техникумлар ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар эса корхоналардаги мажбурий хизматни ўтамай, ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишни давом эттириш учун йўлланма билан юбориладилар.

Билим юрти яхши жиҳозланган спорт базасига эга. 14 та спорт секцияси доимо ишлайди. Техника ижоди тўгараги ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари мавжуд.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 дан 17.00 гача ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки ҳарбий билет), шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ивановолик тўқимачилар кўчаси, 8-уй (2, 3, 18, 33, 34, 45, 66, 70, 79-автобуслар, 4, 7, 9, 11, 14, 24-трамвайлар, 2, 6, 13, 15, 16-троллейбусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ишлаб чиқариш
бирлашмаси базасидаги
214-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь-универсаль (токарь-каруселчи программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори), саноат ускуналари бўйича слесарь-ремонтчи, электр пайвандчи, слесарь-механик-йиғувчи, фрезерчи, электромонтажчи, машинада қолипловчи, слесарь-асбобсоз, штамповкачи.

Ҳамма ихтисосликлар бўйича ўқиш муддати 6 ой.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртини битириб олган аттестатдаги баҳоларининг ўртача балли 4,5 бўлганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

Билим юртини битирган ўрта маълумотлиларга ҳам билим юртини тугатганлиги тўғрисида аттестат берилади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия, ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 33 проценти берилади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилр.

Билим юртида спорт секциялари, вокаль чолғу ансамбли ва миллий чолғу асбоблари ансамбли тўгараклари доимо ишлайди.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

ЎҚИШГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), 3 Х 4 см. ҳажмида 6 дона фотосурат, таржимаи ҳоли.

Бошқа шаҳардан келган ўқувчилар турар жойларидан пропискадан ўчишлари ҳамда билим юрти ётоқхонасига пропискадан ўтишлари, ҳамда ўзлари билан шахсий учет карточкаси ВЛКСМ аъзолиги учет карточкаси ва комсомол билетини олиб келишлари зарур.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00дан 17.00гача ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 28, 29-трамвайлар, 8, 9, 115, 112, 72, 60, 24, 44-автобусларнинг «Ғалаба» боғи» бекати). Телефон 35-08-02.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/I да **Кузнинг биринчи куни,** 20/I да **Абу Али ибн Сино.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/I да **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 21/I да **Олифта.**

УЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/I да **Тиконсиз типратиконлар,** 20/I да **Гуноҳкор авлиё.**

КИНО

19 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ОПТИМИЗМ ҚОНУНИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«МАЪНАВИЙ ҚАШШОҚЛИК» — **Қозоғистон.**

«БЎЙСУНМАСЛАР» — **Искра.**

«ТАЙЁРГАРЛИКНИ ТЕКШИРИШ» — **Фестиваль.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТЕҲРОН — 43» — **Мир** (17, 20.00), телефон 91-08-30), **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.00).

«ЭРКАКЛАР» — **Москва** (тоқ соатларда), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **ВЛКСМнинг 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **Искра** (16, 18, 20.00).

«МЕХАНИК ГАВРИЛОВНИНГ МАҲБУБАСИ» — **Тинчлик** (жуфт соатларда), **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

20 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ОПТИМИЗМ ҚОНУНИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ТАЙЁРГАРЛИКНИ ТЕКШИРИШ» — **Фестиваль.**

«МАЪНАВИЙ ҚАШШОҚЛИК» — **Қозоғистон.**

«БЎЙСУНМАСЛАР» — **Искра.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТЕҲРОН—43»—**Мир** (11, 14, 17, 20.00, телефон 91-08-30), **Ғафур Ғулом номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон 48-42-80).

«ЭРКАКЛАР» — **Москва** (тоқ соатларда), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **ВЛКСМнинг 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **Искра** (16, 18, 20.00).

«МЕХАНИК ГАВРИЛОВНИНГ МАҲБУБАСИ» — **Тинчлик** (жуфт соатларда), **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«Узпромвентиляция» трестининг
ЎҚУВ КОМБИНАТИ
вентиляция системаси деталларини тайёрлаш бўйича слесарь, вентиляцион системалар деталларининг монтажи бўйича слесарь, вентиляциячиларни тайёрлайдиган
3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН
ҚИЛАДИ

Курсларга 8—10-синф ҳажмида маълумотли 17,5 ёшдан 40 ёшгача бўлган кишилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Курсга қабул қилинганларга ойига 76 сўм стипендия берилади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт, ҳарбий билет, меҳнат дафтарчаси, справкалар: турар жойидан, соғлиғи ҳақида, 3 дона фотосурат (3х4 см.).

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 19-уй, 3-қават, кадрлар бўлими.

«БИЛИМЛАР УЙИ»ДА

29 ЯНВАРЬ СОАТ 17.00да

«ЁШЛИК» ЖУРНАЛИ КОЛЛЕКТИВИ БИЛАН

ИЖОДИЙ УЧРАШУВ ЎТКАЗИЛАДИ

Учрашувда журналнинг бош редактори, атоқли шоир
ЭРКИН ВОҲИДОВ
Ҳамза номидаги республика давлат мукофоти лауреати
АБДУЛЛА ОРИПОВ
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари:
ГУЛЧЕҲРА ЖЎРАЕВА, ОМОН МАТЖОН, ҲАЛИМА ХУДОЙБЕРДИЕВА
ва шунингдек, журнал ходимлари иштирок этадилар.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

СЕШАНБА — 19 ЯНВАРЬ

Марказий телевидениенинг биринчи программаси

18.00 «Фан оламида». 18.30 Украина телевидениеси ва радиосининг бандурачилар триоси ижро этади. 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Жасорат». 20.00 И. С. Бах. «Чакона». 20.15 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Ҳужжатли экран». 23.10 «Дунё воқеалари». 23.25 «Қиш оҳанглари». Оммавий классик куйлардан концерт.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

ЎҚИТУВЧИ ЭКРАНИ

18.45 Спорт ҳафталиги. 19.15 «Музикали киоск». 19.45 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Сокол». 3-давр. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». «Сеҳрли экран». 20.45 П. И. Чайковский 4-симфония. 21.30 «Время». 22.05 «Масканимиз шу ер». Бадиий фильм. 2-серия.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

17.55 Болалар учун. «Мен, сен ва мультик». 19.00 «Ал — Хоразмий туғилган кунининг 1200 йиллигига. «Буюк истеъдод» (рус). 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 Нозим Ҳикмат туғилган кунининг 80 йиллигига. «Ижод саҳифалари». 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваторияси студентларининг концерти. 21.30 Москва «Время». 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.25 «Инқилоб чавандозлари». Бадиий фильм. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

II

17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Ўқитувчи экрани. Юқори синфларда математикадан дарс беришнинг илғор тажрибаси. 18.20 «Нодар Думбадзе» Адабий кўрсатув. 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Классик куй саҳифалари. 21.10 «Гриппдан эҳтиёт бўлинг!». 21.30 МТ.

ЧОРШАНБА — 20 ЯНВАРЬ

Марказий телевидениенинг биринчи программаси

9.00 «Время». 9.40 Татар композитори Р. Яхин асарлари. 10.10 «Фан ва техника». Киножурнал. 10.20 «Киносаёҳатчилар клуби». 11.15 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия. 12.30 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Ягона оилада». СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган ҳужжатли фильмлар программаси. 16.20 «Тасвирий санъат асарларида биринчи рус революцияси». 16.45 Донецк шаҳар Маданият уйи баянчилар оркестрининг чиқиши. 17.00 «Рус тили». 17.30 «Экономика тежамли бўлиши керак» Москва электр вакуумли приборлар заводининг тажрибасидан. 17.45 Халқ чолғулари ижрочиларининг концерти. 18.15 «Горнчилар, қаердасиз!». 19.00 «Қувноқ нотачалар». 19.15 «Дунё воқеалари» 19.30 «Ҳамма учун стадион». 20.00 М. И. Глинка мавзуларига вариациялар. 20.15 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Поэзия». Нозим Ҳикмат. Туғилган кунининг 80 йиллигига. 23.05 «Дунё воқеалари». 23.20 И. Стравинский. «Муқаддас баҳор» балетидан сюита. 24.00 Тоғ чанғи спорти бўйича жаҳон кубоги. Швейцариядан олиб кўрсатилади.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.45 «Муқаддима». Бадиий фильм. 20.15 Совет қўшиқларидан концерт. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». «Сеҳрли экран». 20.45 Сув полоси бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Олмаота) — Ҳарбий—Денгиз флотининг Марказий спорт клуби. Тбилисидан олиб кўрсатилади. 21.15 Халқ куйлари. 21.30 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Трактор» В. И. Ленин номли Марказий стадионининг Спорт саройидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Совет Иттифоқининг шаҳарлари бўйлаб». Кинопрограмма. 12.30 «Инқилоб чавандозлари». Бадиий фильм. 14.05 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильм. «Ҳайвонот боғи бўйлаб». 18.15 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати бетончилар бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Исмоил Орипов билан учрашуви. 18.45 «Ўзбекистон ССР Рассомлар союзининг кўргазма зали». Ўзбекистон ССР халқ рассоми К. П. Чепраков (рус). 19.10 «Илғор тажриба мактаби». 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 «Рассом ва шиша». Телефильм. 20.00 Адабий театр Б. Бойқобилов. «Сонетлар гулдастаси». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Х. Лутфуллаев ва Н. Мадраҳимовалар концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Қора консулнинг ҳалокати». Бадиий фильм. 23.40 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

Октябрь район ошхоналар тресте маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари 12-ошхонанинг ишлаб чиқариш мудири У. Абдуллаевга онаси

Рихси СУЛТОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СССР Давлат банкининг Ўзбекистон республика конторасн коллективи Тошкент шаҳар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Д. Х. Эшонхўжаевга онаси

Мастура ЭШОНХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Металлобитремонт» комбинати дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари 2-цех мастери Т. Иброҳимовга отаси

Шорасул ИБРОҲИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р — 07024. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. В — 2199. ИНДЕКС 64690 9